

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

**Historie stolního tenisu v českých zemích v letech
1920 – 1945
(diplomová práce)**

Autor práce: Štěpán Votava, učitelství pro SŠ TV – BI
Vedoucí práce: Doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.
Oponent: PaedDr. Jaroslava Tenglová

České Budějovice, 2009

UNIVERSITY OF SOUTH BOHEMIA
PEDAGOGICAL FACULTY
DEPARTMENT OF SPORTS STUDIES

**The History of table tennis in the area of the Czech
Republic in The time of 1920 – 1945**

(graduation theses)

Author: Štěpán Votava

Supervisor: Doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

Opponent: PaedDr. Jaroslava Tenglová

České Budějovice, 2009

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě - v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

Podpis studenta

Datum.....

Poděkování

Děkuji archivu Národního muzea, archivu Ústřední tělovýchovné knihovny FTVS UK v Praze za zapůjčení materiálů, literatury (poskytnutí informací, dat a dalších pramenů), dále archivu Jihočeské vědecké knihovny a Státní vědecké knihovny v Českých Budějovicích za poskytnutí cenných informací. Chtěl bych také poděkovat vedoucímu mé diplomové práce, panu doc. PaedDr. Janu Štumbauerovi, CSc. za pomoc při zpracování.

Štěpán Votava

Bibliografická identifikace

Název diplomové práce: Historie stolního tenisu v českých zemích v letech 1920 - 1945

Jméno a příjmení autora: Štěpán Votava

Studijní obor: TV – BI, SŠ

Pracoviště: Katedra tělesné výchovy a sportu, JU PF

Vedoucí diplomové práce: Doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

Rok diplomové práce obhajoby: 2010

Abstrakt:

Tato diplomová práce se zabývá vznikem a vývojem stolního tenisu v českých zemích a to od roku 1920 – 1945. Okrajově se zmiňuje o vzniku a vývoji stolního tenisu ve světě. Jsou zde popsány začátky závodní éry stolního tenisu, vznik table – tenisové asociace, úspěchy našich hráčů, rozvoj soutěží a klubů. Hlavním bodem této práce je vznik a vývoj stolního tenisu v jednotlivých oblastech, kterými jsou Morava, Praha, severní Čechy, východní Čechy, jižní a západní Čechy. V neposlední řadě charakterizuje sportovce 30. let 20. století. Seznamuje nás s tím, v jaké době sportovci žili, jaké měli sportovní podmínky – obzvláště finanční a jak přistupovali ke sportu.

Klíčová slova:

asociace, oddíly, kluby, turnaje, zápasy, mistrovství, hráči, materiály, pravidla, výsledky, tabulky.

Bibliographical identification

Title of the graduation thesis: The history of table tennis in the area of the Czech Republic in The time of 1920 - 1945

Author's first name and surname: Štěpán Votava

Field of study: Combined Studies Physical Education and Sports with Biology

Department: Department of physical education, České Budějovice

Supervisor: Doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

The year of presentation: 2010

Abstract:

This work is about the table tennis beginning and the development in the Czech lands from 1920 to 1945. There is a mention about the world table tennis. The beginning of the racing era, the table tennis association establishment, the Czech Players success and racing and clubs development are described in this work. It is focusing on table tennis in Moravia, Prague, Northern, Eastern, Southern and Western Bohemia. It presents sportsmen in the thirties (XX. century). It meets us with life of sportsmen, their conditions and especially financial conditions and their approach to sport.

Key words:

association, division, clubs, tournaments, matches, championship, Sportsmen, materials, rules, score, tables.

Obsah:

1 Úvod.....	7
2 Nástin historie stolního tenisu ve světě.....	9
3 Stolní tenis v Čechách v letech 1920 - 1945.....	14
3.1 Stolní tenis na Moravě	30
3.1.1 Mistrovství na Moravě.....	31
3.1.2 Turnaje na Moravě	34
3.2 Stolní tenis v Praze.....	36
3.2.1 Mistrovství pořádaná v Praze	40
3.2.2 Turnaje v Praze	44
3.3 Stolní tenis v severních Čechách	46
3.3.1 Turnaje v severních Čechách	47
3.3.2 Mistrovství severních Čech	49
3.4 Stolní tenis v jižních Čechách.....	49
3.4.1 Stolní tenis v Českých Budějovicích	50
3.4.2 Stolní tenis v Jindřichově Hradci.....	53
3.4.3 Stolní tenis ve Veselí nad Lužnicí.....	53
3.4.4 Stolní tenis v Písku.....	54
3.4.5 Jihočeská table – tenisová mistrovství.....	54
3.5 Stolní tenis ve východních Čechách	55
3.5.1 Mistrovství ve východních Čechách.....	56
3.5.2 Turnaje východních Čech	57
3.6 Stolní tenis v západních Čechách	57
3.6.1 Mistrovství západočeského stolního tenisu	58
3.6.2 Turnaje v západních Čechách	59
4 Obecná charakteristika sportovců 30. let 20. st.	60
5 Metodika práce	61
5.1 Cíle a předmět práce	61
5.2 Metody práce	61
5.3 Rozbor literatury	62
6 Závěr	65
7 Referenční seznam pramenů a literatury	66
7.1 Archivní fondy	66
7.2 Periodika	66
7.3 Tištěný pramen.....	67
7.4 Literatura.....	67
7.5 Internetové zdroje	67
8 Seznam zkratk	68
9 Seznam příloh	69

1 Úvod

Stolní tenis je komplexní sport, kde kromě fyzických předpokladů a úderové techniky záleží též výrazně na psychice, schopnosti soustředění a taktické vyspělosti hráče. Na vyšší závodní úrovni patří tato aktivita k fyzicky, silově a pohybově velmi náročným sportům. Naopak na nižší a rekreační úrovni lze "pinec" provozovat i při nevelkých nárocích na fyzickou kondici. Snižující se fyzická kondice, síla a rychlost je vyvažována zápasovou zkušeností, taktickou vyzrálostí, úderovou technikou a psychickou vyrovnaností. Mezi ostatními míčovými sporty je pro stolní tenis též charakteristická celá řada technických úderů, založených na rotaci (spínu) míčku. Právě toto umění "číst" hru a využívat rotace ("falše") míčku vyžaduje dlouholetý trénink, který nelze nahradit hrubou fyzickou kondicí. Proto lze u stolního tenisu zachovat relativně dobrou výkonnost o něco déle než u jiných sportů.

O stolní tenis byl v minulosti poměrně velký zájem. Tomuto - na první pohled nenáročnému - sportu se věnovali úředníci, studenti, učňové, dělníci, prodavači. Cesta, na které se naši hráči probíjeli do čela světového stolního tenisu, nebyla snadná. Od počátku 20. století, kdy byl stolní tenis považován spíše za společenskou hru než sport, vznikaly první kroužky jeho příznivců. Ti pak v r. 1925 založili asociaci. Dobrovolní pracovníci museli vynaložit velké úsilí, aby pomohli rozvoji tohoto sportu u nás, protože nebyly žádné podpory státní ani veřejné. Postupem času se začaly hrát ligové soutěže, memoriály, mezinárodní zápasy a kvalifikační zápasy o účast na mistrovství světa. Asociace nebyla schopná zajistit po finanční stránce hráče, kteří se účastnili zápasů na mistrovství světa. Finance byly poskytovány téměř z poloviny získanými dary od sponzorů. Dalším finančním problémem byl velký počet neregistrovaných hráčů, kteří neplatili asociaci registrační poplatky, což způsobilo, že registrovaní hráči museli odvádět větší sumu peněz. Nebyly k dispozici ani vhodné místnosti, hráči si sami platili pronájem v restauracích, o všechno se starali, páčky si sami vyráběli a slepovali rozbité míčky.

Protože historie stolního tenisu v českých zemích z let 1925 – 1945 nebyla uceleně zpracována, rozhodl jsem se, že tuto problematiku vytvořím. Zaslouží si, aby informace o historickém vývoji stolního tenisu byly zmapovány a tím zachovány pro budoucnost.

Diplomová práce se zabývá historií stolního tenisu v českých zemích od začátků tohoto sportu u nás, tzn. od r. 1925, až do r. 1945. Popisuje dobu po první světové válce

a v období okupace. K danému tématu jsou přiloženy informace, které napomáhají získat přehled a orientaci v tomto sportu. Dále zmiňuje zrod a vývoj stolního tenisu ve světě, pořádaná mistrovství, mistrovské soutěže, turnaje a zakládání sportovních organizací, což mělo značný vliv na jeho rozvoj.

Práce se snaží uceleně zachytit toto období po stránce sportovní, organizační, společenskopolitické a také stručně po stránce vývoje techniky hry.

2 Nástin historie stolního tenisu ve světě

Stolní tenis je sportovní hra, která má svůj původ v Japonsku. Stůl, páčka i míček byly tehdy zcela primitivní. V Japonsku vzniklo i lidové jméno stolního tenisu, nazývali hru buď „pom – pom“ nebo „ping – pong“ podle zvuků, které vznikají dopadáním míčku na stůl. Předchůdcem stolního tenisu byla stará japonská hra *Gossima*, kterou přinesli do Evropy Angličané v r. 1880. V r. 1881 si gentlemani, když z důvodu nepříznivého počasí nemohli hrát lawn - tenis, krátili dlouhou chvíli hraním tenisu na stole. Jako páčky posloužila víka od krabic na doutníky, míček se vyrobil z korkové zátky a síťku nahradila řada knih. V r. 1884 vydalo nakladatelství F. H. Ayres první směrnice pro stolní tenis *Miniatur indoor lawn tennis games* (volně přeloženo Miniaturní tenisová hra uvnitř). V r. 1886 inzerovalo toto nakladatelství další katalog Parlour lawn tennis (salonní tenis) jako populární hru přizpůsobenou pro používání v salónu.(viz foto č. 1)¹

Foto č. 1: *Parlour lawn tennis (salonní tenis)* (převzato z: www.ittf.com)

Za zakladatele závodní hry je považován J. Gibb. Když se v r. 1899 vrátil ze služební cesty z Ameriky, přivezl si lehké hladké celuloidové míčky, které se mu

¹ PÁVEK, F. *Encyklopedie tělesné kultury*. Praha: STN, 1964, s.290.
PERÚTKA, J. *Malá encyklopedie tělesné kultury*. Bratislava: Šport, 1980, s.520.
KELÉ N, Š. *O stolním tenisu*. Beroun: A. Šeřl, 1932, s. 40.
http://www.sokoldoubavka.cz/historie/hist_st_tenis.html

dobře osvědčily při hře. James Gibb přiměl Johna Jaquese, sportovního výrobce, aby zaregistroval již zmiňovaný název Gossima (tato hra se provozovala od 16. 7. 1891). Gossima byla hrací souprava obsahující přenosnou síť, kterou dali na stůl. Ve večerních hodinách hráli ve večerních úborech angličtí gentlemani a jejich lady v plesových toaletách. V ruce měli malé bandžo – páčky s dlouhými držadly, něco jako bubínky s pergamenem napjatým v dřevěných rámech (viz foto č. 2). Pergamenové páčky podléhaly často změnám vzduchu, a tak se později hrálo s dřevěnými páčkami. Později bylo ke hře používáno pálek, které byly opatřeny na hrací ploše kordem, knihařským plátnem, hladkou a různě vroubkovanou gumou. V r. 1891 si dal Charles Barter z Blockleye patentovat vynález páčky pokryté knihvazačským plátnem nebo podobným materiálem, aby se míčku mohla dávat faleš. Pro verzi této hry se prvně používalo kaučukových míčů o rozměrech 30 mm. Poté byl vystřídán kaučukový míček korkovým, ten měl rozměr 50 mm.²

Foto č. 2: Hra Gossima (převzato z: Stolní tenis, 1957, č. 7, s. 127)

² SLOBODZIAN, V. *80 let československého stolního tenisu*. Praha: V. Slobodzian – Spozia, 2005, s. 6.
http://www.sokoldoubravka.cz/historie/hist_st_tenis.html
Stolní tenis, 1957, č. 7, s. 127.

V r. 1898 vyrobila firma J. Jacques první stolně – tenisovou soupravu. Až v r. 1900 byly na svět uvedeny míče celuloidové. Do té doby se hrálo většinou gumovými míčky. V r. 1901 si nechal anglický výrobce sportovních potřeb John Jacques patentovat již zmiňovaný název ping-pong a o rok později se objevily i první pokusy s vypracováním metodických příruček – kniha A. Parkera: „*Ping - Pong aneb hra a jak hrát*“. Před dvěma sty lety se objevil stolní tenis i v Americe pod jménem „*Whiff - Whaff*“, ve Francii zase „*Pim - Pam*“. Skutečný rozmach stolního tenisu byl až po objevení celuloidového míčku, asi kolem r. 1900, kdy na mistrovství Londýna v Royal Aquariu ve Westmínsferu startovalo 300 hráčů. Hráči používali pátky z nejrůznějších materiálů: pergamenu, dřeva, korku, hliníku, korku. Měly různou velikost a tvar. Stolní tenis získával stále větší oblibu u mládeže a dospělých. Dostal pojmenování „domácí tenis“ a „malý tenis.“ Název stolní tenis byl zaveden až v pozdějších letech, kdy byla hra organizována jako sport, podle přesných pravidel a řádů.³

Období 1899 – 1904 se stalo v Anglii obdobím ping – pongové horečky. Ivor Montagu ve své knize „Table – tennis“ píše, že hra ovládla celou Anglii a že vše možné bylo spojováno se jménem této hry (ping – pongové čaje, písňe, košile,...). Ve všech hotelech a restauracích se hrál stolní tenis. Avšak jak rychle tento sport získal popularitu, tak také bleskově upadl v zapomnění. Vysvětlení bylo prosté – hra se omezila jen na pinkání a nepřinášela nic nového, každý ji zvládl na takřka stejné úrovni.⁴

Stolní tenis se začal hrát ve střední Evropě počátkem 20. století. Nejdříve se dostal do Německa, kde však tato hra nebyla v tak velké oblibě. Odtud se rozšířil přes Vídeň k českým zemím. Krátce před r. 1900 byla v Berlíně zřízena ping – pongová hala na náměstí Viktorie Luisy. V rakouském časopise Tisch Tennis Magazin byla uveřejněna zpráva, že již v r. 1901 bylo ve vídeňském hotelu Continental sehráno klání ve stolním tenise. Další turnaj byl uskutečněn v listopadu r. 1902. Vítězem obou soutěží byl anglický fotbalista Shires, který hrál za First Vienna Football Club.⁵

Celuloidový míček byl prvním krokem v dějinách moderního stolního tenisu. Druhé zlepšení herního náčiní provedl Angličan Gibb v r. 1902. Všiml si v obchodě

³ SLOBODZIAN, V. *80 let československého stolního tenisu*. Praha: V. Slobodzian – Spozia, 2005, s. 6. Stolní tenis, 1957, č. 8, s. 127 – 128.

⁴ ČSTV: *Stolní tenis, Příručka pro školení trenérů 3. třídy. Učební texty ČSTV*. Praha: STN, 1962, s. 5. SLOBODZIAN, V. *80 let československého stolního tenisu*. Praha: V. Slobodzian – Spozia, 2005, s. 7.

⁵ Stolní tenis, 1958, č. 2, s. 28 – 31. SLOBODZIAN, V. *80 let československého stolního tenisu*. Praha: V. Slobodzian – Spozia, 2005, s. 7.

gumové podložky na peníze a uvědomil si, že gumová podložka přilepená na ping – pongovou pátku by zvýšila kontrolu míčku. Svůj úmysl také provedl a od toho dne vyhrával lehce všechny zápasy. Gibb byl však úspěšný do té doby, dokud tento nápad nepřijali jeho spoluhráči. Potom nastala doba pravého rozmachu a studia techniky ping – pongu. Mezitím, co míček a gumový potah pomáhaly stolní tenis šířit v zahraničí jako jednu z moderních her, začal ping - pong v Anglii živořit. Sport byl ubíjen různými názory na pravidla. Úpadek vedl tak daleko, že v letech 1910 – 1920 byl stolní tenis hrán jen ojedinele.⁶

I v Maďarsku se rozvíjel stolní tenis. V r. 1904 založili Maďaři ping – pongový svaz a od sezony 1904 – 1905 bylo hráno mezinárodní mistrovství Maďarska a prvním mistrem se stal B. Redlich. Maďarský svaz byl poté obnoven po dvaceti letech.⁷

Stolní tenis byl již před válkou hrán v některých zemích, hlavně ovšem v Anglii. Zde byli vždy mezi prvními hráči nejlepší tenisté Doherty, Dixon, Gore, Barret a tehdy nejlepší světový hráč M. J. C. Ri. Hrál se dřevěnými pátkami nebo pátkami potaženými pergamenem.⁸

Se vzrůstající technikou se hra stala rychlejší a zajímavější. Docházelo k vývoji nářadí, byly zlepšovány pátky. Dřevěné pátky byly nahrazeny pátkami s vroubkovanou gumou a začaly se vyvíjet i pátky, které zajišťovaly hrát větší falše a udělovat míčku větší rychlost - byly to pátky typu „houba“ (neboli japonská guma) - vytvořená r. 1925 a sendvič - poprvé vyroben v Dortmundu v r. 1959.⁹

Teprve po uklidnění poměrů, po skončení první světové války, byl stolní tenis v Anglii znovu vzkříšen. Již v r. 1922 se hrály šampionáty. Rok předtím Percival Bromfield a J. J. Payne znovu zakládali kluby a britskou ping – pongovou asociaci.

V r. 1923 bylo přijato nové pojmenování „table – tennis“ a tento název byl zařazen do oficiálního titulu „English Table Tennis Association.“¹⁰

Hned po ukončení první světové války založili Rakušané první asociaci „Wiener Tisch - Tennis Verband“. Nedlouho potom byla založena podobná ústředí ve všech středoevropských státech. Všechny tyto asociace byly založeny v letech 1925 – 1926. V letech 1924 – 1926 se přestala hrát zábavná hra ping – pong a začal se organizovat

⁶ ČSTV. *Stolní tenis. Příručka pro školení trenérů 3. třídy. Učební texty ČSTV.* Praha: STN, 1962, s. 5 – 6.

⁷ SLOBODZIAN, V. *80 let československého stolního tenisu.* Praha: V. Slobodzian – Spozia, 2005, s. 7.

⁸ ČSTV. *Stolní tenis, Příručka pro školení trenérů 3. třídy. Učební texty ČSTV.* Praha: STN, 1962, s. 7.

⁹ PRAŽÁK, M. *Stolní tenis.* Praha: STN, 1955, s. 4.

¹⁰ ČSTV. *Stolní tenis. Příručka pro školení trenérů 3. třídy. Učební texty ČSTV.* Praha: STN, 1962, s. 6.

nový, rychlý, technický sport – stolní tenis.¹¹

Ve 30. letech 20. století se začalo hrát mistrovství světa. Na mistrovství světa se hrála soutěž národních pánských družstev zvaná *Swaythling Cup*, soutěž národních dámských družstev zvaná *Marcel Corbillon Cup* a soutěže jednotlivců. Turnaje jednotlivců obsahovaly 5 mistrovských soutěží. Byly to: pánská dvouhra, dámská dvouhra, pánská čtyřhra, dámská čtyřhra a smíšená čtyřhra. Ve Swaythling Cupu se hrálo na pět vyhraných zápasů, ale v Corbillon Cupu na tři. Ve Swaythling Cupu se účastnilo méně než 14 národů. Při účasti čtrnácti a více národů se hrálo ve dvou skupinách. Jednu skupinu vedl loňský vítěz - Maďarsko a druhou skupinu vedl loňský finalista - Československo. Do skupin byly dále rozděleny Rakousko a Polsko, které skončily na druhých místech ve skupinách, a ostatní národy musely být vylosovány do skupin. V ženské soutěži družstev - Marcel Corbillon Cupu - se hrálo způsobem každý s každým, neboť turnaj neměl tolik účastníků.¹²

Mistrovství světa v soutěži Swaythling cupu se začala v jednotlivých zemích hrát od r. 1926. V letech 1926/27 se konalo mistrovství v Londýně, v r. 1928 ve Stockholmu, v r. 1929 v Budapešti, v r. 1930 v Berlíně, v r. 1931 v Budapešti, v r. 1932 v Praze, v r. 1933 v Badenu, v r. 1934 v Paříži, v r. 1935 v Londýně, v r. 1936 v Praze, v r. 1937 v Badenu, v r. 1938 v Londýně, v r. 1939 v Káhiře. V letech 1939 – 1946 se v důsledku války mistrovství nekonala, soutěže pokračovaly až v r. 1947 v Paříži. Soutěže Corbillon cupu se hrály od r. 1933 – 1934.¹³

První mistrovství světa se uskutečnilo v Londýně. Na mistrovství světa v Londýně v r. 1926 vyhráli v družstvech poprvé Maďaři. V letech 1930 - 1935 vyhrávali opět maďarští hráči a hráčky. V dámské čtyřhře vítězila dvojice M. Mednyanszká – A. Siposová a v pánské V. Barna – M. Szabados. Ve dvouhrách dále vyhrávali V. Barna - v letech 1932 – 1935 a M. Mednyanszká - v letech 1926 – 1931. Mistrovský pohár družstev ve stolním tenisu v obdobích 1926 – 1931 a 1933 - 1935 obhájilo Maďarsko a v dalších letech pak Rakousko a U. S. A.¹⁴

¹¹ Stolní tenis, 1955, č. 11, s. 172.

¹² Tištěný program 10. Jubilejního mistrovství světa v table – tenisu, Praha, 1936, s. 5.

¹³ SLOBODZIAN, V. *80 let československého stolního tenisu*. Praha: V. Slobodzian – Spozia, 2005, s. 229.

¹⁴ taktéž

3 Stolní tenis v Čechách v letech 1920 - 1945

Prvopočátky stolního tenisu v českých zemích se datují kolem r. 1900. Tehdy se ping - pong rozšiřoval z Anglie do střední Evropy - Německa, Rakouska, Maďarska a brzy na to i do českých zemích. Velkou zásluhu na jeho rozšíření měli především tenisté a šermíři. V dubnu r. 1902 uspořádal Český šermířský klub mistrovství královského hlavního města Prahy a zemí koruny České. Od r. 1903 do r. 1914 nebyla jediná zmínka o stolním tenise, přesto se v Praze r. 1907 konalo mistrovství Rakouska – Uherska (vítěz Maďar László). Zajímavé bylo, že na turnaj, který byl hrán v německém kasinu na Příkopech (sídle německých „buršáků“), mohli vstoupit jen Němci.¹⁵

Stolní tenis se hrál jako příležitostní společenská zábava. Před první světovou válkou nepronikl stolní tenis do širších lidových vrstev a zůstal jen módní společenskou hrou, což bylo příčinou jeho dočasného zániku. První rozvoj tohoto sportu začal ve 20. letech 20. století., kdy hra byla oblíbena nejen v tenisových klubech - LTC Praha, 1. ČLTK, Česká sportovní společnost, ale současně také mezi studenty ve Studentském domově na Albertově ve Strakově akademii pod Letnou. Proletářská studentská mládež, která měla v těchto střediscích menzy, si tuto hru oblíbila pro svou finanční nenáročnost. Hra se začala rozvíjet jako závodní sport. Zásluhou na jeho rozvoj měli tenisté z výše jmenovaného klubu *Česká sportovní společnost*.¹⁶

Československý stolní tenis se hrál v Praze před válkou. Tehdy se pořádaly turnaje, ale zatím ne v takové míře. Po válce od r. 1924 se zásluhou Studentského domova provozovaly první interklub – matche. Na podzim r. 1924 uspořádal Studentský domov turnaj o mistrovství Prahy, kterého se ve dvouhře mužů zúčastnilo 106 závodníků. Vítězem se stal pozdější dlouhodobý pracovník ve stolním tenisu u nás Zdeněk Heydušek. Hráči v té době používali výhradně dřevěných pálek; hra byla poměrně měkká, ale rychlá, hlavní úder byl totiž halfvolej. Sportovní úroveň našich hráčů nebyla ještě na zvláštním stupni, a tak jsme se zatím nemohli prosadit proti technicky vyspělejším hráčům ze sousedních zemí.¹⁷

Počátky organizování československého stolního tenisu se datují po exhibici ve Studentském domově na Albertově, kde sídlil Vysokoškolský sport. Nadšeným

¹⁵ SLOBODZIAN, V. *80 let československého stolního tenisu*. Praha: V. Slobodzian – Spozia, 2005, s. 6.
BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 271.
¹⁶ BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 271.
¹⁷ BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 271.
Tištěný program 10. Jubilejního mistrovství světa v table – tenisu, Praha, 1936, s. 15.

propagátorem hry byl tehdy kulturní referent Studentského domova a České sportovní společnosti Zdeněk Heydušek, z jehož popudu byl také založen první klub stolního tenisu PPC Studentský domov. Po založení PPC Studentského domova vznikalo několik dalších klubů: Strakova akademie, Česká sportovní společnost, Lawn Tennis Club Praha, 1. Český Lawn Tennisový Klub, německá hokejová společnost, Společenský klub na Střeleckém ostrově, AC Sparta a německý ping – pong klub PPC Kreuzel. V těchto klubech se stolní tenis hrál zásluhou tenistů a hokejistů.¹⁸

Velmi významné pro vývoj stolního tenisu bylo zahájení činnosti několika oddílů vysokoškoláků ve Strakově akademii v Praze. Vysokoškolský klub (viz foto č. 3) dovedl sportovní činnost dobře organizačně pochytit, což vedlo k dalšímu rozšíření a zlidovění hry.¹⁹

Sezónou 1925-26 končí první etapa sportovního a organizačního vývoje našeho stolního tenisu. V tomto období provozovali sport převážně studenti. Díky dobré organizaci vzniklo 20 až 25 klubů, nejvíce pražských, k nimž začaly přistupovat také kluby moravské - SK Husovice, SK Šlapanice Brno, SK Olympia Brno, kluby české - v Hradci Králové, Pardubicích, Českém Brodě, Kolíně, Chrudimi, Velkých Benátkách, Varnsdorfu, Mladé Boleslavi a i kluby slovenských měst - Bratislava, Košice. Ping – pong se dále rozvinul i do průmyslových a hornických měst - Plzeň, Kladno, Motyčín, Kročehlavy, Rozdělův, Most, Třinec, Český Těšín, mezi odboráře - Jednotný svaz a do tramských osad - Celtic, Iroquois aj. Ping - pong se postupně rozšiřovat z tenisových klubů do středisek studentstva. Mezi tato střediska patřil Studentský domov a Strakova akademie, kde se stolní tenis hrál na závodní úrovni. Asociace stolního tenisu propagovala zvláště lawn-tenisové a velké sportovní kluby, kdežto samostatné ping-pongové kroužky hrály ještě podřadnější úlohu. Našimi prvními učiteli stolního tenisu byli maďarští a rakouští hráči, kteří tehdy dosahovali vedoucí postavení ve světovém žebříčku hráčů. Díky těmto získaným zkušenostem jsme dosahovali sportovní úspěchy. Provozovala se rychlá halfvolejová hra tenisového stylu, s dřevěnými pálkami (např. ing Heydušek, Klaubenová), které měly gumové potahy. Tyto pátky umožnily ještě pomalejší technickou, u našich nejlepších hráčů ponejvíce obrannou, hru.²⁰

¹⁸ Tištěný program 10. Jubilejního mistrovství světa v table – tenisu. Praha, 1936, s. 15.

¹⁹ Stolní tenis, 1962, č. 1, s. 10.

²⁰ BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 271. Tištěný program 10. Jubilejního mistrovství světa v table – tenisu, Praha, 1936, s. 16.

Každoročně se pořádalo mezinárodní mistrovství republiky za účasti zahraničních hráčů (při 2. mistrovství byla také zařazena soutěž o národní mistrovství ve dvouhře mužů, jejímž vítězem se stal Bohumil Hájek). Další soutěž ve stolním tenise znamenalo ligové mistrovství. První ligové mistrovství se hrálo v Praze a vyhrála SK Viktoria Plzeň.²¹

Organizace stolního tenisu chtěla, aby se hra pojala na závodní úrovni. Po dvouletých přípravných schůzkách byl dne 18. března r. 1925 zvolen v Praze Ústřední ping – pongový výbor. Dne 22. října na schůzi v kavárně Opera v Praze se navrhlo založení Československé table – tenisové asociace. Dne 15. ledna r. 1926 zasedal v Berlíně první předběžný kongres stolních tenistů z Německa, Anglie, Maďarska a Rakouska, kteří navrhli založit řádnou mezinárodní federaci - I. T. T. F. Dodatečným připojením k tomuto usnesení se stalo i Československo a Švédsko zakládajícími členy světové organizace stolních tenistů. 7. listopadu r. 1926 byly schváleny stanovy Československé table – tenisové asociace, která se stala členem Mezinárodní federace stolního tenisu - ITTF. V prosinci byl, při příležitosti mistrovství světa v Londýně, svolán první řádný kongres I. T. T. F. Federace měla tehdy 9 členů: Anglii, Dánsko, Indii, Maďarsko, Rakousko, Německo, Švédsko, Wales a Československo. Předsedou I. T. T. F. byl zvolen Angličan Ivor Montagu, nositel mezinárodní Leninovy ceny míru, který zastával svou funkci po několik let.²²

Správu ČsTTA obstarával desetičlenný správní výbor, volený valnou schůzí delegátů na dobu 1 roku. Pro moravskoslezskou oblast a Slovensko s Podkarpatskou Rusí byla ustanovena funkce zplnomocněných důvěrníků, a to pro Moravu, západní a střední Slovensko a pro maďarské kluby na východním Slovensku a Podkarpatské Rusi. Vedle výboru fungovalo pro organizaci tzv. ligové mistrovství celostátní devítičlenné ligové hrací oddělení, volené rovněž valnou schůzí delegátů po dobu 1 roku. ČsTTA pořádala každoročně mezinárodní a národní mistrovství ČSR, vedle řady dalších turnajů jednotlivců a družstev o mistrovství zemí, krajů, měst a o putovní ceny.²³

K sportovnímu vývoji stolního tenisu bylo potřebné, aby se naši hráči (např. Heydušek a Fried) seznámili s mezinárodními soupeři, kteří ovládali technicky dokonalou hru. Proto byli na mezinárodní turnaj DEHG Praha v březnu r. 1926 pozváni

²¹ BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 273.

²² BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 271. Tištěný program 10. Jubilejního mistrovství světa v table – tenisu, Praha, 1936, s. 15 – 16.

²³ BUREŠ, P. a PLICHTA, J. *Sport a tělesná kultura v čsl. republice a cizině*. Praha: Nakladatelství almanachu sportu, 1931, s. 301.

hráči WAC Vídeň a maďarští hráči. Tito sportovci používali oba údery, jak forehand (úder zprava), tak backhand (úder zleva) a hráli pálkami s gumovým vroubkovaným potahem. Po návratu našich hráčů z Vídně se začalo i u nás hrát s těmito pálkami. K dalšímu zlepšení bylo ještě třeba, aby široký okruh hráčů viděl nejlepší stolní tenisty a dostal příležitost se s nimi utkat.²⁴

První mezinárodní mistrovství republiky se konalo ve dnech 24. - 28. února r. 1926 v Praze. Pozván byl maďarský mistr Mechlovics a rakouský hráč Flussmann. Mechlovics držel pátku mezi palcem a ukazováčkem tak, že hlava pátky směřovala k zemi a držadlo vzhůru. Tímto stylem hrál všechny míče forhandem. Zvítězil Mechlovics před Flussmannem a v ženské soutěži vyhrála Stejskalová.²⁵

Soutěže tříčlenných družstev o Swaythling Cup se v Londýně r. 1926 zúčastnilo 7 týmů. Naši v sestavě Hájek, Heydušek, Maleček a Koucký se umístili na šestém místě. V soutěži jednotlivců byli vyřazeni již v prvních kolech. Mezi favorizované hráče patřili Maďaři, kteří dobyli všech titulů mistrů světa.²⁶

V druhé etapě vývoje stolního tenisu, v období 1927 – 1928, se prohloubila organizační činnost. Byly vydány asociační legitimace, přestupní listy, vypracován turnajový řád. Dne 7. listopadu r. 1928 byla přijata přihláška ČsTTA do Československého všesportovního výboru. Prvním zástupcem ČsTTA v ČVV se stal Stanko Jeglič a jeho náhradníkem ing. Papež. Začleněním ČsTTA do vrcholné sportovní organizace v ČSR se stolnímu tenisu u nás udělil sportovní charakter. Tímto oficiálním uznáním ještě nepřekonal stolní tenis všechny výhrady a kritizující hlasy, jež nadále odmítaly uznat stolní tenis za sport, protože se hrál v nehygienických místnostech. Nebylo však na vině stolního tenisu, že neměl přístup do prostorných tělocvičen a že musel živořit v malých předměstských hostincích. Majitelé hostinců pronajímali hrací místnosti pro zlepšení svých příjmů, a tudíž se nestarali o to, zda prostory po stránce hygienické vyhovují. Pro své klady se ale ping – pong mezi sporty nejen udržel, ale v dalších letech rostl do výkonu a do šířky.²⁷

Třetí etapa stolního tenisu v období jeho rozvoje u nás proběhla v letech 1929 - 1932. Tato fáze byla ve znamení neustálého organizačního a sportovního rozmachu.

²⁴ Star, 1927, č. 51, s. 14.

<http://www.obec-lukov.cz/stolni-tenis/clanek-podrobna-historie-stolního-teniisu.html>

BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 272.

²⁵ BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 272.

²⁶ tamtéž, s. 272 – 273.

²⁷ Tištěný program 10. jubilejního mistrovství světa, v table – tennisu, Praha, 1936, s. 17.

Stolní tenis, 1962, č. 3, s. 15.

V závěru období - v roce 1932, byl stolní tenis jedinečnou bojovností a obětavostí svých špičkových reprezentantů doveden až k nejvyšší metě, dobytím titulu mistra světa v soutěži družstev mužů ve Swaythling cupu.²⁸

Třetí etapa vývoje stolního tenisu byla dosti význačná, proběhlo několik změn: organizační ustálení na podkladě úředně schválených stanov, zvýšené respektování klubů a malých kroužků a přechod ke hře s gumou, hře falšované, pomalejší, ale taktické, se střídáním krátkých míčů s dlouhými, místy již i s drivy (stále se ale u nás hrála obranná hra - např. mistr Maleček). Počet klubů viditelně vzrostl, zvyšovalo se i množství meziklubových zápasů, jež znamenaly navázání sportovních i společenských styků, objevovalo se více turnajů a soutěží, které vydatně zlepšily hráčské kvality. Stálý rozmach stolního tenisu si vynutil vydání jednotného turnajového řádu a rozřídění hráčů do 1., 1. b a 2. třídy. Byl to první náznak sportovní klasifikace. Podíl na rozšíření stolního tenisu měly i pražské veřejné herny vzniklé v r. 1930, kde se scházeli všichni vedoucí hráči a kde měli možnost každodenního tréninku. Všechny tyto herny používaly ve svých názvech termín "ping-pong" a měly vedle sportovního i obchodní poslání. Ve veřejných hernách, především v Ping-Pong clubu, se scházeli všichni vedoucí hráči a možnost každodenního tréninku - přirozeně ovšem za poplatek - s množstvím různých soupeřů se projevila velmi brzo na vzrůstající výkonnosti hráčů. Současně zde vyrůstali noví hráči, kteří měli možnost utkat se v hernách s lepšími hráči a učit se od nich. První a největší herna Ping-pong Club na Václavském náměstí byla založena již roku 1930 a po ní Ping-pong Sport Hall ve Vodičkově ulici, Ping - pongová síň Černá růže Na Příkopěch a Ping-Pong Room na Žižkově.²⁹

Zájem klubů o soutěžení byl zvětšen usnesením IV. shromáždění delegátů ČSTTA ze dne 27. října r. 1929. Na tomto shromáždění se uvažovalo o zavedení celostátní ligové soutěže smíšených družstev, pro niž byl schválen „Řád ligového mistrovství klubů“. Jako vzor zde sloužil lawn – tenis, a proto byla soutěž smíšená. Ani na mistrovství světa žen tehdy ještě smíšená soutěž nebyla. Návrhem na zavedení této soutěže soutěž se začaly o stolní tenis zajímat i ženy.³⁰

Určitý mezník v historii stolního tenisu měla čtvrtá řádná schůze delegátů konaná 27. října r. 1929. Došlo k přijetí ligového řádu a k dalším osobním změnám na čelných

²⁸ Stolní tenis, 1962, č. 3, s. 15.

²⁹ Tištěný program 10. jubilejního mistrovství světa, v table – tennisu, Praha, 1936, s. 17.
<http://www.obec-lukov.cz/tj/stolni-tenis/clanek-podrobna-historie-stolního-tenisu.html>

³⁰ Stolní tenis, 1962, č. 4, s. 12.

místech výboru ČsTTA. Její mecenáš, továrník Miloš Bondy, který s výjimkou krátkého předsednického období JUDr. B. Riegra vykonával v ČsTTA funkci předsedy od jejího založení a byl příznivcem, bez něhož by nebylo bývalo možné obeslat první světová mistrovství v Londýně, Stockholmu a Budapešti, odstoupil z předsednictví a zůstal pouze čestným předsedou ČsTTA.³¹

Zájem o stolní tenis vzrůstal nejen v Čechách, ale i na Moravě a Slovensku. V sezóně 1929 – 1930 byla sehrána první ligová soutěž. Hrála se ve čtyřech skupinách: A – pražská, B – Čechy – Venkov, C – Morava a Slezsko, D – Slovensko, a nebyla povinná. Po prvním ročníku byl ligový řád upraven. Zakončení prvního ročníku nebylo úspěšné, protože hospodářsky slabé kluby neměly dostatek financí. Prvním ligovým mistrem se stala překvapivě kladenská YMCA, která vyřadila v semifinále AC Spartu. Titul již Kladenští získali bez boje, neboť PTE Bratislava pro nedostatek finančních prostředků utkání vzdala. Přitom PTE postoupila do finále rovněž bez boje, jelikož závěrečné utkání slovenské skupiny KAC Košice vzdala. Vítěz moravské skupiny TTC Viktoria Brno nebyl také finančně silný, aby mohl uhradit výlohy s utkáním s PTE Bratislava. Podle ligového řádu výdaje připadly klubu, který byl hostitelem, a proto hostitelé vzdávali zápasy bez boje.³²

Mezinárodní mistrovství ČSR v r. 1929 v budově YMKY na Poříčí se stalo prvním velkým asociačním podnikem, co se týče účasti mezinárodních hráčů z Anglie, Německa a Walesu. Zde dominovali především Angličané, v pánské dvouhře vyhrál Bull a ve čtyřhře dvojice Haydon – Burls, a Němky. Nejvíce oblíbený u pražského publika byl budoucí mistr světa v table – tenisu a lawn – tenisu, Perry. Jediný titul získali naši hráči ve smíšené čtyřhře zásluhou Vlčkové a Rineše.³³

Rok 1929 přinesl našemu stolnímu tenisu i první zahraniční úspěchy. V lednu dobyl A. Maleček v Berlíně titulu mistra Německa finálovým vítězstvím nad Švédem Kolmodinem. Z Lipska přivezli Maleček a Nikodém titul mistra Saska ve čtyřhře. Významný mezinárodní úspěch zaznamenali v dubnu r. 1929 naši hráči A. Maleček a M. Šmídová na mistrovství Anglie. Oba zvítězili ve dvouhrách. Maleček porazil v semifinále současného mistra světa Freda Parryho a ve finále dalšího hráče světové třídy Bulla. Šmídová porazila ve finále Angličanku Landovou a spolu s Moserovou ještě vyhrála čtyřhru žen. Maleček byl v této sezóně zařazen ve světovém žebříčku na 11.

³¹ Tištěný program 10. jubilejního mistrovství světa v table tenisu, Praha, 1936, s. 19.

³² Stolní tenis, 1962, č. 4.

³³ Tištěný program 10. jubilejního mistrovství světa v table tenisu, Praha, 1936, s. 17 – 18.

místo, Šmídová dokonce na 6. místo. Zvýšení výkonnosti našich hráčů se projevilo i získáním třetího místa ve Swaythling Cupu v Berlíně v lednu r. 1930. Naše družstvo tvořili hráči Fried, Hájek, Heydušek, Maleček a Nikodém. Úspěchy, kterých až dosud naši hráči dosáhli, získali spíše příkladnou bojovností a nadšením než technickým uměním. V mladých hráčích nám vyrůstali reprezentanti, kteří ovládali současnou úderovou techniku.³⁴

V období 1929 – 1930 se začala hrát liga. V lize hrálo družstvo o 6 mužích a družstvo o 2 ženách. Byla z počátku nepovinná, ale přece se v pražské lize přihlásilo 14 klubů, ve skupině Čechy – venkov, měla liga 4 přihlášky. Morava si rozvrhla svoje kluby do dvou okrsků, ostatní skupiny byly vyhrazeny podle územních celků. Ve skupinách hrál každý klub s každým dva zápasy při střídání hracích místností. Vítězové jednotlivých skupin hráli mezi sebou vylučovacím způsobem. Mistrem ligy pro r. 1930 se stala YMCA Kladno - v sestavě Pithart, Müller, Polívková, která ve finále porazila vítěze skupiny „Velké Prahy“ AC Spartu, vítěze skupiny Čechy – Venkov nad Studentským spolkem v Brandýse nad Labem 13 : 1 a P. T. E. Bratislava, která vyhrála nad moravským vítězem - V. S. Brno.³⁵

I ženský stolní tenis dosahoval zásluhou Marie Šmídové cenných úspěchů. V r. 1930 jako první hráčka na světě dokázala třikrát během dvou měsíců porazit soudobou mistryni světa M. Mednyanszkou z Maďarska.³⁶

Od 14. - 21. ledna r. 1929 bylo v Budapešti uspořádáno mistrovství světa. Z deseti účastníků soutěže o Swaythling Cup skončilo naše družstvo v sestavě Bergman, Fried, Maleček, Hájek a Nikodém na pátém místě.³⁷

Ve dnech 24. a 25. ledna r. 1931 uspořádala asociace v rámci příprav na mistrovství světa trojutkáni Čechy – Morava – Slovensko. Zvítězila Morava před družstvem Čech. Nejúspěšnějším hráčem byl brněnský Lauterbach. Ve stejný den hrála brněnská Viktorie meziklubový zápas s družstvem Vídně, které bylo vytvořeno z hráčů klubů W. A. C. a Hakoah. Rakušané zvítězili 11 : 3. Ve druhém utkání porazili Rakušané družstvo Vysokoškolský sport Brno 11 : 2.³⁸

Na pátém mistrovství ve Swaythling cupu r. 1931 jsme v sestavě Maleček,

³⁴ BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 273.

³⁵ Tištěný program 10. jubilejního mistrovství světa v table - tenisu, Praha, 1936, s. 19.

³⁶ BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 272.

³⁷ Stolní tenis, 1962, č. 4.

³⁸ BUREŠ, P. a PLICHTA J. *Sport a tělesná kultura v Čsl. republice a cizině*. Praha: Nakladatelství almanachu sportu, 1931, s. 301.

Nikodém, Lauterbach, Kolář a Svoboda skončili druzí. Avšak největší význam pro rozvoj stolního tenisu mělo šesté mistrovství, které bylo pořádáno v Praze. V r. 1932 porazilo naše mužstvo v sestavě: Kolář, Lauterbach, Maleček dvakrát v soutěži o Swaythling cup Maďarsko 5 : 0 a 5 : 3. S jedinou porážkou od Rakouska 4 : 5 jsme porazili ostatní země a získali jsme zlatou medaili. Byl to významný zlom v historii stolního tenisu, ve kterém až dosud měli Maďaři absolutní převahu. Velkou zásluhu o další zvýšení technické úrovně našich hráčů měl maďarský reprezentant Štěpán Kelén, který působil v letech 1931 – 1935 jako instruktor a trenér v pražském Vysokoškolském sportu.³⁹

Od mistrovství světa v Praze r. 1932 po dalších 20 letech patřili naši hráči mezi nejlepší na světě. V letech 1933 – 1934 byly zpřesněny matriční řády, zadány nové stanovy a položen základ k župnímu zřízení. Na mimořádné valné hromadě ČsTTA 5. března r. 1933 došlo k zřízení župy Kladenské, pro západní a střední Slovensko ustanovení trestní komise, otevření oficiálního věstníku v časopise „*Rekord*“ namísto bývalých zpráv ČsTTA a změna turnajového řádu v tom smyslu, že neregistrovaní hráči neměli přístup na asociační podniky. Jen na turnajích se směla vypisovat zvláštní „soutěž vyhledávací pro neregistrované hráče“. Byly přijaty i návrhy výboru: připravit návrh na změnu stanov na podkladě povinného župního zřízení při šetření možnosti přístupu i národnostních podsvazů a vypracovat rámcový ligový řád, který by umožnil župám, aby si své ligové hrací řády upravily podle své potřeby.⁴⁰

Mezinárodní styky pokračovaly a na mistrovství světa v r. 1933 v Badenu u Vídně získalo československé družstvo: Blecha, Hamer, Kohn, Kolář, Svoboda druhé místo za Maďarskem. Ve dvouhře mužů postoupil Kolář do finále a podlehl Barnovi s rozdílem 2 : 3.⁴¹

Na následujícím mistrovství světa z let 1933 – 1934 v Paříži obsadili naši reprezentanti ve Swaythling Cupu opět druhé místo, ovšem společně s Rakouskem. V Paříži byla poprvé sehrána soutěž ženských družstev o pohár Francouze Marcela Corbillona - čtyři dvouhry a jedna čtyřhra. Naše ženské družstvo Kettnerová, Šmídová skončilo na třetím místě, ale světovou úroveň prokázala M. Kettnerová dobytím titulu ve dvouhře. Její hra byla založená na tvrdém útočném forhendu, jehož jistotu získala

³⁹ ČSTV. *Stolní tenis. Příručka pro školení trenérů 3. třídy*. Učební texty ČSTV. Praha: STN, 1962, s. 11.

⁴⁰ Tištěný program 10. jubilejního mistrovství světa v table - tenisu, Praha, 1936, s. 23.
Rekord, 1933, č. 11, s. 5.

⁴¹ BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 275.

pravidelným tréninkem - 3 hodiny denně. Svůj úspěch zopakovala Kettnerová na dalším mistrovství v Londýně pro rok 1934 – 1935, kde naše ženské družstvo ve složení: Kettnerová, Šmídová, Kleinová získalo poprvé Corbillon Cup. Muži byli znovu druzí za Maďary.⁴²

Desátá valná hromada ČsTTA 20. října r. 1935 odhlasovala Celostátní dorostenecký řád a Celostátní ligový řád. Celostátní ligový řád byl závažný jen pro vítěze žup, svazů, okrsků, kteří po skončení župních, svazových, okrskových mistrovství postupují do Celostátního ligového mistrovství. Oproti tomu dorostenecký řád byl závažný pro veškeré složky ČsTTA. Každé utkání Celostátního ligového mistrovství se skládalo z 6 mužských, 2 ženských dvouher, 3 mužských a 2 smíšených čtyřher, celkem 13 zápasů. Sestava družstva se skládala ze 14 mužů a nejméně 2 a nejvíce 6 žen. Župní zřízení ČsTTA zahrnovalo téměř celou oblast našeho státu, které vlastnilo 8 žup, 1 okrsek, 1 svaz a 18 klubů. V r. 1936 sdružovala ČsTTA 181 klubů a 2350 registrovaných hráčů. Patřily sem župy - *pražská, západočeská, středočeská, severočeská, východočeská, moravsko-slezská, hanácká a slovensko-podkarpatoruská, 1 národnostní podsvaz - maďarský*, 18 jednotlivých klubů nesdružených v župách, svazích a okrscích a 1 okrsek - *Podbrdský*), který patřil přímo do ČsTTA. Mimo řady ČsTTA byli tzv. „neregistrovaní“ především hráči trampských osad, kteří vypisovali vlastní turnaje a kterým ve vstupu do asociace bránily členské poplatky. Problém byl v tom, že bylo více neregistrovaných. Kdyby se tyto neregistrovaní hráči připojili k asociaci, poplatky by se snížily.⁴³

Pro zvýšení úrovně stolního tenisu bylo důležité, že se v tomto období začaly kluby vážně zajímat o otázku dorostu. Zejména oddíl stolního tenisu AC Sparty, pod vedením předsedy Vendelína Veselého, měl úspěchy při výchově talentovaných závodníků (v letech 1933 až 1939 vyšli ze Sparty hráči světové třídy Váňa, Šlár, Andreadis, Štípek a mnoho dalších prvotřídních hráčů).⁴⁴

Vrcholné turnaje jednotlivců mistrovství Československa byly uspořádány každoročně dvakrát, jednou jako národní a podruhé jako mezinárodní, často ovšem bez zahraniční účasti. Byla také hrána mistrovství Čech, Moravy i Slovenska. Soutěží nejlepších našich hráčů se stal „*Heřmanův memoriál*“, (viz foto č. 3) založený k uctění

⁴² Stolní tenis, 1962, č. 6

⁴³ Čsl. Table – Tennis, 1935, č. 1, s. 3 – 6.

⁴⁴ Stolní tenis, 1962, č. 6

Tištěný program 10. jubilejního mistrovství světa v table - tennisu, Praha, 1936, s. 20.

památky pracovníka Vysokoškolského sportu J. Heřmana. Tato soutěž byla také hrána jako kvalifikace mužů pro mistrovství světa. V prvním ročníku, sehraného 25. a 26. ledna a 3. a 4. února r. 1936, se umístili hráči v tomto pořadí: 1. Hamer, 2. Váňa, 3. Tereba, 4. Pivec, 5. Kolář, 6. Löwy, 7. Maleček, 8. Blecha.⁴⁵

Foto č. 3: Heřmanův memoriál ve stolním tenisu. Ing. Papež a profesor Smotlacha (převzato z: fond Národního muzea v Praze - Oddělení dějin tělesné výchovy a sportu)

ČsTTA zažádala u mezinárodní federace o povolení pořádat mistrovství světa v r. 1936 v Praze. Mistrovství bylo pořádáno 12. – 18. března ve velkém sále Lucerny. Problém před mistrovstvím světa byl se složením našich reprezentantů, neboť těsně před světovým šampionátem se konalo mistrovství Československa, kde dorostenec Šlár zvítězil nad Kolářem a ve finále nad naším nejlepším hráčem Váňou. Národní družstvo v sestavě Hammer, Váňa, Tereba, Kolář, Pivec bylo považováno za definitivní. Charakteristickým znakem mistrovství byly nekonečně dlouhé zápasy. Nekonečné pinkání, především rumunských hráčů, si oblíbil i Francouz Hagenauer, jehož zápas s Rumunem Marinem byl po sedmihodinovém trvání přerušen a o postupu Marina rozhodl los. Polák Ehrlich hrál s Rumunem Panethem jeden míček dvě hodiny. Místrem světa v družstvech se stalo Rakousko po 16 hodinovém boji s Rumunskem. Naši hráči ze sedmi titulů dobyli celkem čtyři. Ženy v sestavě Kettnerová, Šmídová a Votrubcová obhájily Corbillon Cup, mistrem světa se stal Kolář a páry Šlár – Fleischner, Kolář –

⁴⁵ Stolní tenis, 1962, č. 8.

Šmídová ve čtyřhře a Šmídová a Kettnerová ve dvouhře.⁴⁶

Po mistrovství světa dosáhli naši hráči dalších mezinárodních úspěchů. Například Kolář zvítězil na mezinárodním mistrovství Německa před dalším našim reprezentantem Váňou. Příští mezinárodní mistrovství republiky bylo uspořádáno 28. - 29. března r. 1936 v Nové Huti pod Nižhorem. Vyznamenal se Hamer, který vyhrál tři mistrovské tituly.⁴⁷

Názor, že příčinou dlouhých zápasů byly v Praze měkké stoly, byl vyvrácen v následujícím šampionátu v Badenu v r. 1937. V Badenu jsme v sestavě: Hamer, Kolář, Váňa, Šlár a Löwy skončili v soutěži družstev na třetím místě. Dále jsme získali dva mistrovské tituly ve čtyřhře dam - Votrubcová – Depetrisová a ve smíšené čtyřhře - Váňa – Votrubcová. Mistry světa v družstvech se stali Američani, kteří používali tzv. cvrnkavé podání. V té době se u nás objevil další nový mladý hráč Ivan Andreadis, který na mezinárodním mistrovství „ČSR“ vyhrál ve dvouhře dorostenců. Finále ženské dvouhry Aaronsová (U. S. A.) - Pritzi (Rakousko) zůstalo po dvě hodiny nedohráno a obě hráčky byly ze soutěže vyloučeny. Nevyhovující pravidla byla proto na zvláštním zasedání řídicího výboru I. T. T. F. v Paříži v r. 1937 upravena. Výška sítě byla snížena o necelé 2 cm, bylo zakázáno udílet míčku rotaci při podání (výjimkou byla páлька) a stanovil se 20 minutový časový limit setu.⁴⁸

Na 12. Valné hromadě ČsTTA 24. října 1937 bylo konstatováno, že v minulém období byl stolní tenis nejúspěšnějším sportem ČSR. Byly přijaty návrhy na zřízení východočeské župy a na vydání mezinárodních pravidel. Přijala se nová úprava celostátní ligy a jejího řádu. Návrh na novou úpravu celostátního řádu nepřinesl mnoho nového, týkal se financí ve spojení s cestováním. Úpravy pravidel z r. 1937 měly podporovat útočné vedení hry a poprvé se jich použilo o rok později na mistrovství světa v Londýně, odkud jsme přivezli tři mistrovské tituly. Vyhráli jsme v dámských družstvech (tzv. trofej Corbillon Cup) v sestavě Kettnerová, Votrubcová, Depetrisová, Holoubková. (viz foto č. 4) Votrubcová s Depetrisovou vyhrály čtyřhru žen a tehdy osmnáctiletý B. Váňa se stal mistrem světa, když ve finále porazil Rakušana Bergmanna. Do technické, ale již pomalejší hry reprezentované Maďary, přinesl potřebnou dynamičnost svým tvrdým forhendovým útokem zpestřeným přesným

⁴⁶ Čsl. Table – Tennis, 1935, č. 1, s. 40.

⁴⁷ tamtéž

⁴⁸ PRAŽÁK, M. Stolní tenis. Praha: STN, 1955, s. 5 – 6.

BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 275. Stolní tenis, 1962, č. 7

stopballem.⁴⁹

Foto č. 4: Mistryně světa 1938 – Depetrisová, Votrubicová, Holoubková, Kettnerová (převzato z: PIVEC, H. Padesát let stolního tenisu, 1975 s. 26)

Před r. 1939 získali tituly mistrů světa: v r. 1934 Marie Kettnerová, v r. 1936 Stanislav Kolář, v r. 1938 Bohumil Váňa a v r. 1939 Vlasta Depetrisová. Družstvo mužů vyhrálo mistrovství světa 2x (1932, 1939) a družstvo žen, které mělo svou soutěž od r. 1933 - tzv. Corbillon cup, dokonce 3x (1935, 1936, 1938). Jména Kettnerová, Šmídová, Votrubicová, Depetrisová, z mužů Kolář, Váňa, Hamer, Maleček měla ve světě stolního tenisu svůj ohlas.⁵⁰

Posledním obdobím stolního tenisu, v letech 1939 – 1945, lze nazvat období „okupační“. V březnu r. 1938 bylo tzv. Anshlussem připojeno ke třetí říši Rakousko, což v praxi znamenalo, že z hráčky Pritziové se stala říšská Němka a Bergmann rychle utekl do Anglie. Ve dnech 29. a 30. září 1938 se z podnětu Spojených států amerických konala v Mnichově konference předsedů vlád čtyř imperialistických mocností – Anglie, Francie, Německa a Itálie, aby na Československu dokonalo dílo zákeřné zrady. Bez československé účasti bylo rozhodnuto o obětování Československa Německu. Tím byl stolní tenis v Čechách a na Moravě zcela izolován od všeho mezinárodního dění. V pohraničí byla připravena československá armáda bránit svou vlast. Mezi vojáky byli i někteří naši stolní tenisté (Hamer, Šlár a další). Buržoazní vláda však kapitulovala a

⁴⁹ BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 275.

⁵⁰ <http://www.obec-lukov.cz/tj/stolni-tenis/clanek-podrobna-historie-stolního-tenisu.html>

vrchní velitelství československé armády vydalo rozkaz k demobilizaci a k vyklizení pohraničních pevností. Z 30. září na 1. říjen 1938 začala nacistická vojska obsazovat naše pohraničí.⁵¹

Rozbitím Československa a vznikem protektorátu Böhmen und Mähren a Slovenska se na šest let v meziobdobí 1939 - 1945 zcela přetrhaly vztahy mezi českým a slovenským stolním tenisem. Zanikly celostátní soutěže smíšených družstev a mistrovství ČSR jednotlivců. Brzkou válkou byly přerušeny mezinárodní styky družstev a hráčů, nehrála se mistrovství světa ani mistrovství Anglie, Rakouska, Německa, Československa aj. Snad nejvíce ze sportovního hlediska postihly válečné roky české stolní tenisty. Silné generaci v čele s B. Váňou byly upřeny medaile z MS a další mezinárodní úspěchy. Za protektorátu byl velice ambiciózní B. Váňa, ale také V. Tereba, A. Šlár, I. Andreadis, L. Štípek i starší hráči jako S. Kolář a M. Hamer. Silné byly i ženy V. Votrubcová, V. Depetrisová, M. Kettnerová a I. Bukačová. Němci nezakázali zcela sportovní soutěže v protektorátu a mistrovství Čech a Moravy smíšených družstev se konala nadále. Mezi nejvýznamnější obhájce zisku titulů byly dva kluby: **AC Sparta** a **Viktorie Plzeň**. AC Sparta Praha vyhrála čtyřikrát - v letech 1939, 1940, 1942, 1943 a Viktorie Plzeň třikrát - v letech 1941, 1944, 1945. Centrum stolního tenisu v protektorátu bylo v Praze - jak kvalitou, tak množstvím hráčům a organizovaností. Populární se stala extraliga a většina utkání se hrála v Malém sále Radiopaláce na Vinohradech. Na zápasy chodilo hodně diváků, protože dříve nebylo tolik kultury a jiného využití jako v současné době. Počet diváků se pohyboval kolem 300 -500 lidí. Sparta hrála v Aschermannově kavárně v Dlouhé třídě, **Malostranský SK** hrál v hospodě „u Glaubiců“ v prvním patře nedaleko Malostranského náměstí. **Klub Poštovní spořitelny** se později sloučil se **SOJS** a měl hernu v Grégrově ulici, ale také často hrál v Radiopaláci. Klub Praha 2 hrál v hotelu Graf. Existovaly další kvalitní kluby, např. **Zaměstnanci města Prahy, TSK Racek, Pragobanka**. Pražské kluby přibraly do extraligy silnou Viktorii Plzeň, za níž nastupovaly mj. Vlk, Pražák, Šneberger, V. Votrubcová, a V. Depetrisová.. Na sklonku války byla založena liga Čech a Moravy. Tehdy se ještě hrály nižší soutěže: I. a II. liga a župní přebory., především se však pořádalo množství turnajů. Konala se i protektorátní mistrovství Čech a Moravy jednotlivců. První utkání se uskutečnilo 28. října 1939 v sokolovně Pod Petřínem.

⁵¹ HUSA, V. *Dějiny Československa*. Praha: Orbis, 1962, s. 350 – 351.

SLOBODZIAN, V. *80 let československého stolního tenisu*. Praha: V. Slobodzian – Spozia, 2005, s. 36.

Vyhráli zde V. Tereba a V. Votrubcová, která porazila Pritziovou. V. Votrubová se stala ve válečných letech nejúspěšnější reprezentantkou. Vyhrála všechny přebory ve dvouhře, v mixu kralovala s Váňou a v dámské čtyřhře s Dusínkovou. Na četných turnajích vítězili především B. Váňa, V. Tereba a A. Šlár.⁵²

Český stolní tenis byl v době okupace ztížen vyřazením hráčů židovského původu a později „totálním nasazením“. Řada reprezentantů a předních hráčů zahynula v koncentračních táborech, na popravističích i při náletech. Byli mezi nimi dr. Fried - reprezentant z let 1930 – 1935, aktivní účastník odbojového hnutí ing. K. Svobodu z Brna, mladý nadějný reprezentant P. Löwy, K. Fleischner, hráč AC Sparty K. Tůma, O. Rubín, K. Hirsch a další. Do internačního tábora byl koncem války odveden i I. Andreadis, který byl v pozdějších letech jedním z našich nejúspěšnějších reprezentantů. V tísnivých poměrech se stolní tenis vyvíjel v rámci existujících hospodářských možností. Nebyly k dostání herní náčiní k provozování stolního tenisu. Míčky a guma na páčky rychle mizely ze sportovních obchodů a dokonce i největší pražská herna Ping Pong Club byla zabrána pro průmyslovou výrobu. Přesto se však stolní tenis rozšiřoval díky vstupu neregistrovaných hráčů do ČsTTA . Dalším důvodem bylo omezení kulturního života okupanty, na základě čehož hledala mládež sportovní vyžití ve stolním tenise. Po celou dobu okupace bylo hráno župní i celostátní mistrovství družstev - liga stolního tenisu. Velmi populární byla vrcholná soutěž pražských družstev, tzv. Extratřída, jež měla stálou hrací místnost v sále paláce Radia na Vinohradech. V lednu 1941 se dokonce hrálo "mezinárodní mistrovství Čech a Moravy" v Praze na Smíchově.⁵³

Zajímavý byl vzrůst organizovanosti, kterému dříve bránily poplatky odváděné asociací. Ve válečných letech byli stolní tenisté donuceni organizovat se do spolků a organizací schválených nacisty, protože jen tak se mohli legálně sdružovat a sportovat. Počet registrovaných hráčů a hráček se během 5 let (1940-1945) zdvojnásobil z 3084 na 6176 členů. Do asociace hojně vstoupily kluby dříve sdružené v Sokole, Orlu a hlavně v Dělnických tělocvičných jednotách (DTJ) a trampské osady, které před válkou neměly zájem být pod hlavičkou ČsTTA.⁵⁴

⁵² SLOBODZIAN, V. *80 let československého stolního tenisu*. Praha: V. Slobodzian – Spozia, 2005, s. 40. Stolní tenis, 2004, č. 6, s. 18.

⁵³ BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 276. ANDREADIS, I. *Třemi světadly*. Praha: STN, 1959, s. 10 – 13. <http://www.obec-lukov.cz/tj/stolni-tenis/clanek-podrobna-historie-stolního-tenisu.html>

⁵⁴ Stolní tenis, 2004, č. 6, s. 18.

Nejen na světových šampionátech, ale i na ostatních významných mezinárodních turnajích získávali naši hráči ke konci tohoto období řadu cenných vítězství a upevňovali si tak vedoucí postavení ve světovém stolním tenisu. Hlavní sportovní vyžití přinášely hráčům domácí turnaje, které byly v sezóně pravidelně každou neděli. Rozmach ping – pongu v té době dokazoval velký počet turnajů - v sezóně 1939 – 1940 vzrostl počet členských klubů z 38 až na 182. Zásoby míčků docházely a v závěru období se konaly již jen hlavní turnaje. Po celou dobu okupace se však udržela liga družstev. V tzv. Druhé republice zvítězil AC Sparta potřetí za sebou v mistrovství republiky smíšených družstev. U února r. 1939 se konalo mistrovství Německa v Brandenburgu, které opanovali naši hráči. Vítězství ve dvouhře získal Hamer, ve čtyřhře Hamer s Andreadisem a Kettnerovou.⁵⁵

Poslední mistrovství světa před druhou světovou válkou se konalo 6. - 11. března r. 1939 v Egyptě. Československo reprezentovalo jen celkově šest závodníků. Byly to: Váňa, Tereba, Hamer, Votrubicová, Depetrisová. Kettnerová. Získali jsme několik mistrovských titulů. První místo v soutěži družstev mužů, ve dvouhře žen, smíšené čtyřhře a řadu druhých a třetích míst v soutěžích stolního tenisu.⁵⁶

Na podzim změnil Ústřední orgán jméno na Český svaz stolního tenisu a byly také přijaty nové stanovy. Podle těchto stanov řídil náš stolní tenis šestičlenný výkonný výbor skládající se z předsedy, místopředsedy, generál sekretáře, kapitána, pokladníka a mezinárodního sekretáře. Také na této valné hromadě byl přijat návrh Viktorie Plzeň, aby se celostátní mistrovství hrálo opět na plný počet 14 zápasů, včetně dámské čtyřhry. V r. 1940 až 1941 byla podepsána dohoda mezi ČSST a svazem DTJ, podle níž bylo dovoleno vstupovat volně do ČSST a současně SDTJ vstoupil do ČSTT jako podsvaz. Podobná dohoda byla sjednána i se středočeskou orelskou župou. Do ČSST vstoupila také Jihočeská liga stolního tenisu a některé sokolské oddíly. Ke dni 7. března r. 1941 bylo v ČSST sdruženo celkem 252 klubů. Z toho podle žup Pražská 44, Ostravská 43, Hanácká 31, Východočeská 24, Podbrdská 21, Brněnská 18, Severočeská 15, Jihočeský podsvaz 15, Slovácká župa 13, Severo – východočeská 12, Západočeská 11, Podřípská 5.⁵⁷

Toto rozšíření bylo patrné i na počtu startujících na turnajích, např. na mistrovství Prahy v r. 1941 startovalo 250 hráčů. V důsledku široké hráčské základny a velkého

⁵⁵ BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 276.

⁵⁶ SLOBODZIAN, V. *80 let československého stolního tenisu*. Praha: V. Slobodzian – Spozia, 2005, s. 36.

⁵⁷ Stolní tenis, 1962, č. 9

počtu soutěží rostla i úroveň hry. Protože jsme v té době neměli jednoho hráče světové třídy, mohla i ve výhradně domácí soutěži čtveřice vedoucích hráčů - Váňa, Tereba, Šlár a Andreadis, k níž později přistoupil i Štípek, stejně jako u žen Votrubcová, Depetrisová, Kettnerová a Bukovičová ml. - dovést techniku stolního tenisu „gumové pálky“ k vrcholnému rozvoji. Je pravděpodobné, že kdyby byly v letech 1939 – 1945 normální poměry a kdyby mezinárodní soutěže dále pokračovaly, byl by si náš stolní tenis získal vedoucí postavení obdobné maďarskému z let 1926 – 1935.⁵⁸

Výnosem ministerstva vnitřní věci ze dne 22. listopadu 1940 byly schváleny nové stanovy. Dne 12. ledna 1941 se konala druhá valná hromada ČSST. Byl volen nový výbor, předsedou byl zvolen ing. Heydušek. ČSST vzrostl o dalších 67 klubů, takže v této době bylo registrováno 249 klubů. Čtvrt roku po dohodě se svazem DTJ byla sjednána prozatímní dohoda mezi ČSST a Středočeskou Orelskou župou. Do ČSST vstupovali během okupace dělničtí stolní tenisté a řada bývalých „neregistrovaných“ z tramských osad. Byly to např.: kluby Péče o pracující dorost Úpice, Učňovská besídka Josefov, Osada věrných kamarádů a Osada 7 jezer.⁵⁹

V dubnu r. 1940 pořádal Nový Bydžov mezinárodní mistrovství Čech a Moravy. Mistrovské tituly dobyli Šlár a Votrubcová ve dvouhrách, Váňa – Štípek, Votrubcová – Králová, Votrubcová – Váňa ve čtyřhrách. Vítězem ligy se stala pro tento rok AC Sparta. V říjnu r. 1940 navázal výbor ČSST jednání o spolupráci se svazem DTJ, který měl dobře zorganizovanou skupinu stolního tenisu, jež měla v Praze více jak 30 místních odborů. Význam měla tato spolupráce pro venkovské kluby – vyrostli jim soupeři, kteří mohli hrát ve všech krajích řádné mistrovské soutěže, aniž by byly nuceny vynakládat velké finance na cestování do vzdálených měst. Na základě dohody a svazem STJ bylo dovoleno všem jednotám hrající stolní tenis vstupovat volně do ČSST. Ve větších městech se DTJ stalo podsvazem ČSST.⁶⁰

Po r. 1945 osvobodila Sovětská armáda náš lid. Byl ustanoven národní tělovýchovný výbor, který měl provést sjednocení tělesné výchovy a sportu v ČSR. Stolní tenis byl v českých zemích zřízen Českým svazem stolního tenisu, na Slovensku samostatným Slovenským svazem. Koordináčním orgánem a členem I. T. T. F. byla obnovena Československá table – tenisová asociace, jejímž předsedou byl ing. Z. Heydušek. V tomto roce jsme se setkali s „Jugoslávií“ a se Švédskem. Naši závodníci

⁵⁸ BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 277.

⁵⁹ Stolní tenis, 1940, č. 6, s. 17.

⁶⁰ Stolní tenis, 1940, č. 2, s. 17.

startovali i v Anglii a všude zvítězili.⁶¹

3.1 Stolní tenis na Moravě

Historie stolního tenisu na Moravě se datuje do dob 1. republiky. Je jistá zmínka, že v městě Kojetín se začal zakládat klub stolního tenisu. V tomto období se pro velkou nezaměstnanost města Kojetín mládež plně věnovala sportu. Pravidelně se konaly pouliční turnaje v kopané jako H B, Barandov, Hatě, Otýpkovo náměstí, Stodoly. V této době se také objevovaly kroužky stolního tenisu – byly to: Sokol, který hrával ve sklepech v Sokolovně, Orel v tělocvičně (později kino, nyní Bowling City), SK Kojetín v sále dřívější restaurace na Hrázi, Živnostenská mládež v pekárně u pana Jablonského, Zálučiči v restauraci u Roubalů a Stružníci u Bednaříků.⁶²

Mezi prvními propagátory stolního tenisu na Moravě byli sourozenci Nikodémovi – František, Miloslav, Stanislav, Josef a Božena, bratři Rašťači, Jan, Slávek a Zdeněk, pozdější vynikající fotbalisté, dále R. Silnoušek, Ježek, Korytář, J. Karger, M. Novák a jiní. Pravidelně se pořádaly turnaje. V hospodě se postavil stůl a už se hrálo. S pomocí Živnostenské mládeže a místních stolařů se podařilo hrací stůl zhotovit, takže se hrálo za regulérních podmínek.⁶³

V únoru 1929 byla zřízena moravská odbočka v Brně a tím byl získán cenný spolupracovník pro moravskou oblast, jenž byl na čas nahrazen funkcí zplnomocněného důvěrníka v osobě druhého místopředsedy ČsTTA a předsedy župy moravsko-slezské p. Müllera. Müller dal základ k organizační práci na Moravě, kde fungovaly 2 župy se sídlem v Brně, na Hané, v Olomouci.⁶⁴

Table – tenis na Moravě silně vzrůstal. V r. 1933 zde bylo 38 klubů - což bylo o 22 klubů více než v r. 1932. Největší rozmach byl v okolí Brna, kde se hrály v témže roce celkem 3 ligy. Moravské kluby vysílaly pravidelně do schůzí delegátů své zástupce, kteří zaslali návrhy k přímému schválení ČsTTA.⁶⁵

Předchůdcem klubu stolního tenisu TJ Mital Ostrava byl již od válečných let (1940) stolně tenisový oddíl „Ostravští kamarádi“ při nejstarším ostravském fotbalovém klubu SKMO. Herna tohoto klubu byla v suterénu ostravského kina ALFA (bývalý

⁶¹ BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, s. 277.

⁶² <http://stolnitenis.unas.cz/archiv/historie.html>

⁶³ tamtéž

⁶⁴ Tištěný program 10. jubilejního mistrovství světa v table - tennisu, Praha, 1936, s. 18.

⁶⁵ Rekord, 1933, č. 5, s. 5.

Lidový dům). V padesátých letech přešel pod křídla TJ Nová huť.⁶⁶

Moravský stolní tenis obsahoval Hanáckou a Slováckou župu. Hanácká župa se rozdělovala na čtyři okrsky: olomoucký, přerovský, zlínský a brněnský. Olomoucký okrsek se skládal z klubů: *SK Olomouc – Aso*, *SK Haná Prostějov*, *Sokol Ivanovice*, *SK Moravan Prostějov*, *SK Sigmund Lutín*. V přerovském okrsku hrály kluby: *DSK Viktoria Přerov*, *Kos Přerov*, *DSK Lipník*, *Orel Přerov*, *SO Rapid Přerov*. Zlínský okrsek měl kluby *SK Kojetín*, *SK Letná Zlín*, *SK Prštné*, *BŠP Zlín*. Dále sem patřil okrsek brněnský, který se dělil na tři ligy. V 1. lize byly kluby: VSV, BSK, Victoria Brno, Olympia Brno, SS Oslavany, LTK Šlapanice a Klunop; v 2. lize : Makkabi Brno, SK Bilovice, Sokol Tišnov, SK Lišeň, Slovan Rosice a Rajhradský AFK, SČMS Brno 19, SK Oslavany a AFK Blansko; ve 3. lize: DSV Brünn, Sparta Brno, Moravia Brno. Slovácká župa měla okrsek *hodonínský*, *kyjovský*, *uhersko-brodský*. Do hodonínského okrsku patřily: *Sokol Hodonín*, *Sokol Dubňany*, *Orel Hodonín*, *Sokol Klobouky*, *ČTTK Hodonín*. V okrsku kyjovském byly: *SK Kyjov*, *Sokol Kyjov*, *SK Vracov*. V okrsku uhersko-brodském hrály kluby: *KST Uh. Brod*, *Orel Uh. Brod*, *Kolár Uh. Brod*, *KST Uh. Hradiště*. V posledním třetím okrsku, slováckým, byly kluby: Olympia Břeclav, SK Kyjov a TTK Hodonín.⁶⁷

3.1.1 Mistrovství na Moravě

Dne 3. března r. 1933 se hrálo mistrovství Brna. Turnaj se hrál na čtyřech stolech v Dělnickém domě v Brně. Turnaje se přihlásilo celkem 105 hráčů a bylo odehráno 213 zápasů. Titul mistra Brna pro r. 1933 získal, spolu s pohárem starosty města Brna, hráč Kohn vítězstvím nad Svobodou. Po urputném boji nakonec zvítězil Kohn po setech: 21 : 10, 16 : 21, 22 : 20, 19 : 21, 22 : 20. Třetí se umístil Hrankovič z Bratislavy a brněnský Hajos. V pánské čtyřhře zvítězili Svoboda a Kohn nad Hrankovičem a Dukem 22 : 20, 16 : 21, 21 : 15, 21 : 19. Třetí byli Broch - Blahs, Kovacz – Sonnenfeld z Bratislavy. Dámskou dvojhru vyhrála Pauliková z Bratislavy nad Zdobnitzkou 21 : 10, 13, 17. Třetí místa ve dvojhře získaly Bergmannová z Brna a Buriánová z Oslavan. V další soutěži, smíšené čtyřhře, zvítězila dvojice Kohn – Zdobnitzká nad Hajos – Vyhnálková 10 : 21, 21 : 11, 14, 19. Třetí se umístili Pauliková – Sergovitch z Bratislavy, Majorová – Basch

⁶⁶ <http://www.tj-mittal.cz/index.php?clanek=25&PHPSESSID=942a40093d2263dc9ce97ce5c7b3fd67>

⁶⁷ Stolní tenis, 1940, č. 5, s. 60.
Rekord, 1933, č. 5, s. 5.

z Brna a Těšnova.⁶⁸

Jediný table – tenisový odbor v 11. kraji měl D. T. J. Přerov. Přestože měl velkou konkurenci, vedl si velice dobře. Tento odbor měl v r. 1933 celkem 39 členů a 14 členek. V sezóně sehrál 34 zápasů, z čehož 17 vyhrál a 17 prohrál. V soutěži o mistrovství Přerova se umístil ze 7 družstev na 6. a 2. místě. Přeborníky odboru byli J. Derka a M. Ježková. Prvním dubnem skončil Přerov sezónu stolního tenisu a zahájil lawn – tenisovou na 2 dvorcích.⁶⁹

Mistrovství jednotlivců 12. moravsko – ostravského okresu bylo sehráno 1. dubna r. 1934. Účast 22 hráčů a 8 hráček zaručovala dobrou soutěž, ač ještě mnoho hráčů nebylo připuštěno ke hře, protože neměli své herní legitimace. Vítězem dvouher se stal Kupidlovský (Kunčičky), který zvítězil nad Těličkou 3 : 2. Ve čtyřhrách z osmi dvojic vyhrála dvojice Kozel – Kupidlovský (Kunčičky) nad Jegermanem – Dudkem (Slezská Ostrava). Dvouher žen se zúčastnilo 8 hráček, z nichž zvítězila Jaskulová (Zábřeh) nad Hanzelkovou (Slezská Ostrava).⁷⁰

Mistrovství žen ve stolním tenisu 2. brněnského kraje bylo sehráno 30. prosince r. 1935. V soutěži dvou tříčlenných družstev vyhrálo nakonec Brno 5 před Královo Polem - loňským mistrem a před druhým družstvem Brna 5.⁷¹

Mistrovskou soutěž 33. okresu ve stolním tenisu družstev dobyl v lednu r. 1936 D. T. J. Přerov před Želátkovicemi, Dluhonicemi a Přerovem 2. V soutěži jednotlivců z 16 startujících se umístili u mužů: 1. Anderka, 2. Hužvík, 3. Dreizetl (všichni Přerov) a u žen: 1. Partmanová (Přerov), 2. Zbořilová, 3. Konupčíková (obě Želátovice).⁷²

První kolo mistrovství 12. okresu moravsko – ostravského bylo sehráno 5. ledna r. 1936. V ostravském okrsku zvítězily Mariánské Hory, ve slezském okrsku vyhrála tradičně Slezská Ostrava. Vítěz okrsku Slezská Ostrava pořádala pro své členstvo turnaj, v němž se z 16 hráčů umístili na prvních třech místech Uher, Gříbek, Bill. Finále tohoto mistrovství vybojovala 29. března r. 1936 čtyři družstva. Bez jakékoli porážky vyhrála mistrovství Nová Bělá v dvoukolovém turnaji. Další místa obhájily: Mar. Hory, Zárubek, Slezská Ostrava. V další soutěži jednotlivců z 32 hráčů zvítězil Charvát (Nová

⁶⁸ Rekord, 1933, č. 9, s. 5.

Rekord, 1933, č. 11, s. 5.

⁶⁹ Tělocvičný ruch, 1933, 15. 2., s. 98.

⁷⁰ Tělocvičný ruch, 1934, 25. 2., s. 42.

⁷¹ Tělocvičný ruch, 1935, 20. 1., s. 19.

⁷² Tělocvičný ruch, 1936, 30. 1., s. 20.

Bělá) před Čichorem. Ve čtyřhře vyhrála dvojice Malucha – Hořínek.⁷³

Koncem března r. 1937 se konal na Moravě přebor ostravského kraje jednotlivců a 1. mistrovský turnaj 22. olomouckého okresu. Na přeboru hrálo 63 hráčů a hráček, z čehož 18 bylo dorostenců. Z dorostenců zvítězil Vůjtek (Klimkovice) před Lacmanem (Radvanice). Z žen byla první Jeřábková před Žantovou (obě Moravská Ostrava), u mužů vyhrál Štěpánek před Pončou (oba Moravská Ostrava) a čtyřhru vyhráli Korta - Kögler. Druhé soutěže, mistrovského turnaje, se zúčastnilo 30 hráčů z 6 jednot. Z 10 tříčlenných mužských družstev vyhrál Hejčín - s hráči Navařík, Hron, Hecl - před Hodolany a Štěpánovem, u žen zvítězilo družstvo Hodolan (s hráčky Kresová Kroupová). V soutěži jednotlivců vyhráli pak Navařík a Schönová, z dvojic Navařík – Sedláček a Hecl – Schönová.⁷⁴

V Brně vyrostli mladí hráči Nikodém a Heller, kteří se díky svým častým startům ve Vídni, stali rovnocennými soupeři pražských hráčů. Po meziměstském utkání Praha – Brno, ve kterém zvítězilo Brno 4 : 1, odjelo naše reprezentační družstvo r. 1928 na druhé mistrovství světa do Stockholmu. V sestavě: Fleischmann, Heller, Nikodém a Maleček pod vedením S. Jegliče naše mužstvo skončilo z 9 národů na 6. místě.⁷⁵

V r. 1937 se konalo další mistrovství 12. okresu ostravského. Mistrovství bylo hráno 12 oborů ve dvou kolech a dvou okrscích. Ve finálovém kole dobyla mistrovství Moravská Ostrava před Novou Bělou, Radvanicemi a Bohumínem. V mistrovství dorostu ze čtyř odborů byly nejlepší Klímkovice, které ve finále zdolaly Moravskou Ostravu.⁷⁶

ČSTT Moravia Místek uspořádala 2. února r. 1941 mistrovství Moravy, které se hrálo v Lidovém domě v tělocvičně dívčí měšťanské školy. Na programu byly čtyři mistrovské soutěže a čtyři vedlejší. Turnaj měl veliký ohlas. Přihlásil se i bývalý mistr světa B. Váňa, který vyhrál mistrovství Prahy a taktéž pražský hráč Klement. Mistrovství se nejvíce zúčastnili hráči z Ostravska, dále z Hané- z Olomouce, Zlína, Kroměříže a z Přerova a Vsetína. V pánské dvouhře 1. A třídy se probojovali do finále Moudrý (Orel Kroměříž) a Váňa (Praha). Do semifinále 1. A třídy postoupili Váňa, Šebelák, Moudrý a Klementa v 1. B třídě Krejčí, Šebelák, Minařík a Halačka. Dámskou dvouhru 1. A třídy vyhrála Bařinová nad Rösslerovou 3 : 0. Smíšenou čtyřhru vyhrála

⁷³ Tělocvičný ruch, 1936, 20. 1., s. 20.

⁷⁴ Tělocvičný ruch, 1937, 1. 5., s. 52.

⁷⁵ Rekord, 1928, č. 5, s. 10.

⁷⁶ Tělocvičný ruch, 1937, 15. 5., s. 58.

dvojice Váňa – Bařinová nad dvojicí Silný – Loučková.⁷⁷

3.1.2 Turnaje na Moravě

Na Moravě se hrály turnaje, kterých se zúčastnili registrovaní hráči. Ale z historie se dozvídáme, že byl sehrán turnaj i pro neregistrované brněnské hráče. Takový turnaj uspořádala D. T. J. Brno 5 se svolením okresu D. T. J. Kromě sedmi hráčů pořádající jednoty a jednoho hráče z D. T. J. Brno 1 se nepřihlásili žádní hráči z jednoty. A tak 8 „Jednotářů“ nastoupilo s 36 přihlášenými Sokoly, trampy atd. Ve dvouhře zvítězil Freiburger (Sokol Brno 1) a ve čtyřhře Prošek – Freiburger.⁷⁸

Table – tenis na Moravě začal novou sezónu 1933, a to propagačním turnajem „Lesalov“, který se konal 30. září. (viz foto č. 5). Tato soutěž se hrála v tělocvičně Dělnického domu v Brně. Hrála se davis – cupovým systémem: poražený odpadá. Byla putovní, a proto se hrála každým rokem před skončením sezóny. Během zahájení sezóny byly konány dvě schůze delegátů - v Brně a v Přerově. Hlavním bodem programu byla otázka založení moravské župy.⁷⁹

⁷⁷ Národní osvobození, 1945, 23. 11., s. 8.

⁷⁸ Tělocvičný ruch, 1933, 5. 5., s. 98.

⁷⁹ Rekord, 1933, č. 9, s. 5.

Foto č. 5: Vítězové a finalisté turnaje o pohár „Lesalov“

(převzato z: fond Národního muzea v Praze - Oddělení dějin tělesné výchovy a sportu)

Největší mistrovskou soutěž sehrál v r. 1934 12. moravsko – ostravský okres. Patnáct odborů, rozdělených do okrsku ostravského s 9 odbory a okrsku těšínského s 6 odbory, sehrálo turnaj šestičlenných družstev každý s každým. V ostravském okrsku se na prvních 3 místech umístily: 1. Přívoz, 2. Nová Bělá, 3. Ml. Ostrava, v těšínském okrsku 1. Slezská Ostrava, 2. Kunčičky, 3. Muglinov. První dvě jednoty z obou skupin nastupovaly do finále okresu, v němž hrály ve dvou kolech a umístily se: 1. Slezská Ostrava, 2. Nová Bělá, 3. Kunčičky, 4. Přívoz.⁸⁰

Přebory 2. kraje a zároveň i 2. brněnského okresu byly vybojovány družstvy 26. ledna r. 1936. Ve 4. ročníku o přebor 2. okresu o putovní pohár zvítězily již potřetí Husovice, které v soutěži šestičlenných družstev porazily Brno 5 v poměru 6 : 3. V druhém ročníku soutěže o přebor kraje o putovní plaketu tříčlenných družstev zvítězily podruhé Husovice nad Brnem 5 v těsném poměru 5 : 4.⁸¹

Dne 9. února r. 1936 se v Dělnickém domě uskutečnily přebory 2. kraje jednotlivců brněnských jednot. Nejzajímavější boje byly svedeny o titul přeborníka 2. kraje, jež získal Jícha před Pospíšilem a Dohnalem (všichni z D. T. J. Husovice). Ve čtyřhře vyhráli hráči D. T. J. Brno 5, byli to Andryšek – Veit před Fialou – Pilným.

⁸⁰ Tělocvičný ruch, 1934, 10. 11., s. 102.

⁸¹ Tělocvičný ruch, 1936, 20. 2., s. 43.

Přebor žen vyhrála Rosáková z Brna 5.⁸²

Na schůzi delegátů moravských stolních tenistů v Přerově se konstatovalo, že od 23. listopadu r. 1945 se ligové soutěže ve stolním tenise na Moravě zúčastnilo 8 klubů: SK Baťa Zlín, Židenická LTC, SK Moravská Ostrava, Moravia Místek, Horácká Slavia Třebíč, Sigmund Lutín, SK Hodonín a vítěz zápasu ČAFC Židenice – SK Královo pole. V r. 1933 byl vybojován první přebor jednot 2. brněnského okresu o pohár Moravského přítele. Turnaj se hrál systémem na 6 dvouher a 3 čtyřhry po dobu celkem 4 neděl. Titul moravského přeborníka r. 1933 získal klub Husovice, když porazil v prvním kole nejvážnějšího konkurenta Brno 5 – 6 : 3. Na dalších místech skončili: 3. Husovice 2, 4. Brno 5 – 2, 5. Brno 1, 7. Královo pole, 8. Židenice, 9. Brno 5 – 3 a poslední se umístila Kuřim.⁸³

O rok později byl odehrán další turnaj o pohár „Moravského Přítele lidu.“ Mistrovství druhého brněnského okresu bylo hráno ve dvou třídách a po 8 družstvech, která se utkala každá s každým v 6 dvouhrách a 3 čtyřhrách. S převahou opět zvítězily Husovice.⁸⁴

3.2 Stolní tenis v Praze

První zmínka o pražském stolním tenise pojednává o turnaji z r. 1902 v Praze. V dubnu téhož roku pořádal první český lawn – tenis klub na sklonku stolně tenisové sezóny otevřený turnaj, na kterém byla odehrána mistrovství, jež klub vypsal. Konala se zde dvě mistrovství: královského hlavního města Prahy a zemí koruny České. Na mistrovství mužů královského hlavního města Prahy vyhrál po vyrovnaném zápase M. Zdeněk (z klubu Český šermířský klub), druhý byl Ž. Janský a třetí J. Hainc (oba z klubu 1. ČLTK). Mistrovství dam si vydobyla Ž. Justová, druhou byla Kropfová. Mistrovství mužů zemí koruny České po zajímavé hře získal J. Bolča nad M. Justem (1. ČLTK) a třetí se umístil M. Zdeněk. Vítězkou v mistrovství dam zemí koruny České byla Milada S. Poněvadž nebylo možné pořádat na prvním otevřeném turnaji vyrovnávací hry, byla odehrána hra útechy pro ty hráče, kteří se neumístili na mistrovstvích. První místo dobyl E. Just a druhé získal Techezzi.⁸⁵

Ve 20. letech 20. století pronikl stolní tenis do Studentského domova

⁸² Tělocvičný ruch, 1936, 5. 3., s. 56.

⁸³ Tělocvičný ruch, 1934, 10. 12., s. 13.

⁸⁴ Tělocvičný ruch, 1935, 25. 1., s. 19 – 20.

⁸⁵ Sport a hry, 1902, č. 8, s. 43.

na Albertově a do Strakovy akademie pod Letnou. Díky dr. Smotlachovi, průkopníkovi tělovýchovy a sportu, který se zasloužil o rozvoj stolního tenisu mezi vysokoškoláky, sloužila Strakova akademie až do nacistické okupace v r. 1939 českým studentům. Ve 20. a 30. letech zde vznikla řada sportovišť, tenisové kurty, basketbalové, volejbalové hřiště, atletický ovál, boxerský ring. Vysokoškoláci zde hráli i stolní tenis a tento sport si velice oblíbili. Byl to sport finančně nenáročný, navíc velice zábavný. Nadšený propagátor hry byl Z. Heydušek.⁸⁶

Z. Heydušek studoval reálné gymnázium v Uherském Brodě. Po střední škole působil na Vysoké škole technické v Praze. Právě v Praze hrával v teplých obdobích tenis. V zimě však přemýšlel, jak využít sport v zimě, a tím se dostal ke stolnímu tenisu. V r. 1924 založil na studentských kolejích na Albertově *Ping – pong Club Studentský domov* a začal pořádat turnaje.⁸⁷

Během 20. let vznikaly četné oddíly stolního tenisu především v předměstských pražských klubech - *SK Viktorie, Vinohrady, SK Praha II, Malostranský SK, Viktorie Dejvice*, kde se tomuto nenáročnému sportu věnovali úředníci, studenti, učňové, dělníci prodavači, studenti, učňové, dělníci, prodavači. Sami si platili nájemné z místností v restauracích, o všechno se starali, pálky si sami vyráběli, slepovali rozbité míčky. Během dalších měsíců byly založeny další kluby: *Strakova akademie, německý PPC Kreuzl*. Ping-pongové oddíly se vytvořily v tenisových klubech: *AC Sparta, 1. ČLTK, LTC Letná*. Turnaje se především hrály v PPC Studentský domov Na Albertově, ve Společenském klubu na Střeleckém ostrově a České sportovní společnosti.⁸⁸

V létě r. 1925 vznikl v Praze další klub stolního tenisu: Tenisový kroužek spolku Komenský Praha 2. V 30. letech byl jedním z nejsilnějších klubů v ČSR. V letech 1925 – 1926 se propracoval k prvním úspěchům. V letech 1926 – 27 pokračoval klub ve svých úspěších, což se mu jednak podstatným zvýšením úrovně hry zakládajících členů, přístupem nových členů a přístupem hráčů Malečka, Hellera, Kauckého a Bacílka plně zdařilo. V končící sezóně r. 1927 odehrál T. K. Komenský celkem 28 interklubových zápasů, ze kterých 23 vyhrál. Za nejcennější úspěchy lze považovat 16. prosince r. 1926 vítězství nad klubem Imperial 12 : 11, 18. února 1927 nad D. E. H. G. 10 : 4 a 22. února

⁸⁶ Stolní tenis, 2006, č. 10, s. 12.

⁸⁷ Stolní tenis, 2006, č. 9, s. 12.

⁸⁸ PIVEC, H. *50 let stolního tenisu*. Praha: Výbor svazu stolního tenisu ÚV ČSTV, 1975, s. 7.

r. 1927 nad Studentským domovem 10 : 3.⁸⁹

Reorganizací stolního tenisu v Praze vznikla r. 1930 pražská župa, kde se hrála mistrovství v jednotlivých soutěžích. Patřila sem 1. třída a kluby: Vysokoškolský sport (viz foto č. 6), Waldes, AC Sparta, SAS, SK Praha 2, Komenský, Bohemians, Hradčany, Dejvice, Staroměstská Čechie; dále 2. třída, oddělení A: TTK Praha 7, KAL Libeň, VS Strašnice, STTK Libeň, Jednota soukromých úředníků, Péče o mládež, SVS Vinohrady, Albatros Praha 11; poslední byla 2. třída, oddělení B: SK PÚŠ, Malostranský SK, ČOB Rozkvět, Studentský domov, TTC Michle, SK e. p., TTK Vysočany, VS Krč.⁹⁰

Foto č. 6: Družstvo stolního tenisu Vysokoškolského sportu

(převzato z: fondu Národního muzea v Praze - Oddělení dějin tělesné výchovy a sportu)

Hráči T. K. Komenský se potom účastnili table – tenisových turnajů v Praze, Brně a Pardubicích. Dobyly celkem dvě mistrovství Čech, tři mistrovství středních Čech, jedno mistrovství Prahy, dvě mistrovství Pardubic, jednu první cenu, 13 druhých cen a 20 třetích cen. Hráči tennisového kroužku spolku „Komenský“ Maleček, Heller, dr. Dostrašil, Kaucký, Bacílek, stejně jako hráčky Vostrčilová (viz foto č. 7), Vlčková, Papežová patřili mezi naše nejlepší table – tenisty.⁹¹

⁸⁹ Star, 1927, č. 58, s. 13.

⁹⁰ Stolní tenis, 1940, č. 10, s. 12.

⁹¹ Star, 1927, č. 58, s. 13.

Foto č. 7: M. Vostrčilová, členka klubu T. T. K. Komenský

(převzato z: Star, 1927, č. 58, s. 13)

V r. 1932 vznikl další pražský klub zvaný 1. T. T. K. Zbraslav (viz foto č. 8). Byl sice založen r. 1932, avšak na Zbraslavi se stolnímu tenisu věnovali mladí lidé před jeho založením. Byli to většinou truhláři a mladí dělníci, kteří si sami zhotovili stoly na stolní tenis a ty umístili, kde se dalo: na zahrádce, na dvorku, na půdě... Zde s nejbližšími přáteli začali hrát a získávat první zkušenosti. Zájemců stále přibývalo, zapojovali se i dívky a mladé ženy. Klub ve Zbraslavi se v počtu 12 osob přihlásil do tehdejší ČsTTA. Tímto se mohli hráči účastnit meziklubových zápasů, převážně s pražskými kluby, kde se stolní tenis rozšířil. Mistrovská utkání byla hrána v tehdejší podbrdské župě, jejímž vítězem se stal 1. T. T. K. Zbraslav po několik let za sebou. V r. 1935 se podařilo zbraslavským získat titul „mistr českého venkova“.⁹²

⁹² Stolní tenis, 1962, č. 10 - 11, s. 8.

Foto č. 8: **Klub I. T. T. K. Zbraslav** (převzato z: *Stolní tenis*, 1962, č. 10 – 11)

Zbraslavský klub byl znám po celé republice. Na Zbraslav přijížděly k utkání přední pražské ligové kluby: AC Sparta, Vysokoškolský klub Praha, Malostranský,... Hráči ze Zbraslavi jezdili do Prahy, na Kladno, do Plzně, Berouna, Českých Budějovic, Jindřichova Hradce, Hořovic, Českého Brodu a dalších měst. Úspěchy zbraslavských hráčů upoutal asociaci a klub dostával nabídky k sehrání meziklubových zápasů. Historie stolního tenisu ve Zbraslavi byla založena z nadšení, zájmu o sport, snaze podávat co nejlepší výkony. Tehdy klub neměl finančních prostředků, a tak se hrálo na „revanš“. Každý jednotlivec si musel hradit cestovné sám ze svého. Hráči stolního tenisu ve Zbraslavi byli dělníci, truhlářští učni a museli šetřit, aby mohli jet na zápas.⁹³

3.2.1 Mistrovství pořádaná v Praze

Dne 23. – 28. 2. 1925 uspořádal Z. Heydušek první mistrovství Prahy. Tohoto mistrovství se zúčastnilo 106 hráčů, hrálo se na 3 stolech, tehdy se ještě počítalo tenisovým způsobem. Tento turnaj nakonec vyhrál organizátor Z. Heydušek. Za Studentský domov hráli: Heydušek, Moravec, Sajó, Ivančevič, Popper, Šejnová, za klub Kreuzel: Meissner, Asher, za Strakovu akademii: Pejchar, Kertesz, Svoboda, Kovář, Dědek, Firbas, za LTC Letná: Koželuh, Macenauer, Šimáně, Berounský, Schurer, Stejskal, Stejskalová. Celý turnaj měl v rukou Zdeněk Heydušek. Ve finále porazil Meissnera 6:2, 6:3, 6:1. V druhé soutěži porazil Heydušek Lorda 6:3, 6:3, 6:1. Ve finále

⁹³ Stolní tenis, 1962, č. 10 - 11, s. 8.

čtyřhry Heydušek – Sajó zdolali pár Kebrle- Svoboda 5:7,7:5, 6:3,2:6, 6:0. Mistryní Prahy se stala Stejskalová, která porazila Klauberovou 6:2,3:6, 7:5. Klauberová ale získala vítězství v mistrovství Studentského domova. Vyhrála nad Šejnovou 6:0, 6:3. Toto vzbudilo velký ohlas a ping - pong se rozšířil do dalších klubů.⁹⁴

Příští vysokoškolský turnaj o mistrovství Studentského domova se konal 7. – 10. prosince r. 1925. V semifinále porazil Antonín Maleček Löbenweina 9:7, 6:1 a Heydušek Bernsteina 6:3, 8:6. Ve finále vyhrál Heydušek nad Malečkem 6:1, 6:0, 6:4. Finále čtyřhry dopadlo následovně: Heydušek , Rudolfer – Hellmich, Rotter 6:4, 6:4, 6:3. Finále smíšené čtyřhry: Meissner, Klauberová – Popper, Šejnová 6:2, 6:3. O týden později se v klubovně DEHG pod názvem Češi – Němci uskutečnila kvalifikace pro meziměstské utkání Praha - Brno. Češi vyhráli 10 : 4 a do výběru Prahy byli jmenováni Heydušek, Maleček, Fried, Dr. Rieger, Bernstein, Šikaně, Taussig, Löbenwein, Šejnová a Millerová. Zápas Praha – Brno pak vyhráli Pražané těsně 9:7.⁹⁵

Mistrovství Prahy v letech 1926 – 1927 bylo svěřeno T. T. K. Imperial, který uspořádal turnaj ve dnech 10. - 12. února v sálu hotelu Bristol. Účast byla sice slabší, zato konkurence byla velká. Hájek v boji o 3. cenu porazil Malečka 6 : 4, 1 : 6, 6 : 4. Ve finále však Hájek po dlouhé bitvě nestačil na Frieda a prohrál 9 : 7, 8 : 10, 6 : 4, 6 : 3. Hájek se stal mistrem Prahy.⁹⁶

Ve dnech 16. - 19. března r. 1933 uspořádal Vysokoškolský sport Praha mezinárodní mistrovství ČSR. V pánské a dámské dvouhře vyhrál Bárta a Kettnerová, Kellén – Kolář v pánské, Kettnerová – Walterová v dámské a Koudelová – Hamer ve smíšené čtyřhře. První tři tituly a půl čtvrtého obdržela V. S. Praha, jeden z titulů vyhrál Waldes a slečna Walterová vyhrála půlku titulu za Sk Praha 2. Překvapil i Bárta, jehož nejcenější vítězství bylo nad Hamerem, přemožitelem Keléna, a brněnským Svobodou, který se stal 2. mistrem. U dam ohromila M. Kettnerová hladkým vítězstvím nad dlouholetou mistryní Šmídovou. Mistrovství dokázala, že jsme disponovali v pánské soutěži řadou vynikajících borců.⁹⁷

V květnu r. 1933 bylo sehráno mistrovství republiky v table – tenisu. Titul mistra republiky vyhrál nováček 1. ligy TTK Waldes. V neděli 21. května v Praze se uskutečnilo finále tohoto mistrovství. Slovenský mistr 1. ČŠK Bratislava nemohl zřejmě

⁹⁴ SLOBODZIAN, V. *80 let československého stolního tenisu*. Praha: V. Slobodzian – Spozia, 2005, s. 7 – 8.

⁹⁵ tamtéž, s. 8

⁹⁶ Star, 1927, č. 50, s. 14.

⁹⁷ Rekord, 1933, č. 13, s. 5.

vyhrát utkání z dlouhavé cesty a z cizího prostředí. Bratislava prohrála nad Waldesem 11 : 3. Ve Waldesu hrála výborně Pavlíková, která lehce zvítězila nad Koudelkovou 3 :1.⁹⁸

AC Sparta zahájila novou sezónu 1933 tradičním turnajem o mistrovství Prahy. Ve všech zápasech byl podán sport vysoké úrovně a turnaje se zúčastnil velký počet hráčů, téměř všech pražských klubů. V pánské dvouhře se na prvních třech místech umístili Hamr (Waldes), Liebster (Rakousko) a třetí skončili Kelén (VS Praha) a Rudolf (ACS). V dámské dvouhře byla 1. Šmídová (ACS), 2. Holoubková (SAS) a 3. Veselská (ACS) a Ambrosiová (Praha 2). V pánské čtyřhře bylo pořadí: 1. Hamr – Misař, 2. Svoboda – Liebster a 3. Petříček – Blecha a Kelén – Kolář (všichni VS Praha). V dámské čtyřhře: 1. Šťastná – Koudelová, 2. Kettnerová – Vedralová a 3. Šmídová – Veselská, Holoubková – Ročková.⁹⁹

O dva roky později se ve dnech 1. - 3. února v sálu D. T. J. v Praze na Benátkách uspořádalo mistrovství 1. kraje jednotlivců ve stolním tenise. Mistrovství se účastnil velký počet hráčů - v počtu 48. Byly zde hrány vyrovnané boje, zvláště ve finále jednotlivců mezi Pospíšilem a Hejnalem, kdy šel míček i třistakrát přes síť. V mužské dvouhře zvítězil Pospíšil (košířský hráč, který dobyl titul přeborníka 1. kraje a putovní pohár „Rovnosti“), druhý skončil Koubek (Žižkov) a poslední Hejnal (Košíře), v dámské dvouhře Brabencová J. nad svou sestrou Brabencovou M. (obě Holešovice), třetí Kašparová (Smíchov). V pánské čtyřhře zvítězila dvojice Pospíšil – Hejnal, v dámské Mirka – Kašparová (Podolí Smíchov) a ve smíšené čtyřhře vyhráli Kašparová – Boubelík (Smíchov).¹⁰⁰

Další mistrovství v Praze se konalo v březnu r. 1937. Mistrovství 1. pražského kraje se pořádalo v soutěžích jednotlivců a čtyřher, a to jak mužů, tak i žen a dorostu. Z 50 hráčů u mužů zvítězil Muřický před Pospíšilem a Hejnalem (všichni D. T. J. Košíře) a ze sedmi žen vyhrála Piskáčková před Louthanovou (obě Vršovice). Z 19 dvojic mužů vyhráli Hejnal – Pospíšil před Bösrem – Kučerou (Praha 1 a 5) a ve smíšených dvojicích vyhráli Bösr – Louthanová nad Štěpánem – Hradeckou. V poslední soutěži, soutěži dorostenců, zvítězil Kučera před Kašparem, Louthanová před Mirkou; ve čtyřhrách Otrádovec – Trapek před Černým – Kolesou a Kašpar s Louthanovou nad

⁹⁸ Rekord, 1933, č. 22, s. 7.

⁹⁹ Rekord, 1933, č. 45, s. 6.

¹⁰⁰ Tělocvičný ruch, 1935, 22. 2., s. 45.

Mírkou – Zemanem.¹⁰¹

V r. 1941 se v Národním domě na Smíchově konalo table – tenisové mistrovství Prahy. Mistrovství uspořádal klub SK Zaměstnanců města Prahy pod záštitou primátora hlavního města Prahy dr. A. Říhy a primátora náměstka prof. dr. J. Pfitznera. Z venkovských účastníků se v pánské dvouhře probojoval do semifinále plzeňský Šneberger, který byl potom poražen A. Šlárem. Ve finále pánské dvouhry zvítězil Váňa nad Šlárem, v dámské dvouhře se utkaly ve finále Votrubcová s Kettnerovou, kde Votrubcová vyhrála 3 : 0. V pánské vyhráli Šlár – Piwetz, v dámské Votrubcová – Pilná a ve smíšené čtyřhře zvítězila dvojice Váňa – Votrubcová.¹⁰²

Dne 22. - 23. února téhož roku se v Lidovém domě v Uhříněvsi uskutečnilo mistrovství svazu ve stolním tenisu. I když nebyly nalezeny výsledky tohoto mistrovství, ví se, že zde byly zde sehrány různé soutěže: tříčlenná družstva mužů, dvoučlenná družstva žen, soutěže jednotlivců, pánské, dámské a smíšené čtyřhry. Na mistrovství přijeli zástupci Ostravska, Rokycanska, Hradecka, Kladenska, Hořovicka. (viz foto č. 9).¹⁰³

Foto č. 9: Účastníci svazového mistrovství ve stolním tenise v Uhříněvsi (převzato z: Tělocvičný ruch, 1941, č. 4, s. 25)

¹⁰¹ Tělocvičný ruch, 1937, 15. 3., s. 34.

¹⁰² Pondělní list, 1941, 27. 1., s. 4.
Stolní tenis, 1962, č. 9.

¹⁰³ Tělocvičný ruch, 1941, 3. 3., s. 24.

V r. 1941 obhájila titul mistra pražského kraje v soutěži mužů D. T. J. Praha 1 a 5, v soutěži žen zvítězila D. T. J. Vršovice. Mistrovství se celkem zúčastnilo 30 družstev, jež sehrála 100 zápasů.¹⁰⁴

3.2.2 Turnaje v Praze

V r. 1927 se v klubovních místnostech na Letné konal v pořadí 2. Mezinárodní table – tenisový turnaj D. E. H. G. V r. 1926 se tohoto turnaje zúčastnilo 6 pražských klubů a ve finále zvítězil D. E. H. G. nad Studentským domovem 7 : 6. Tentokrát se k turnaji přihlásili, mimo nejlepší domácí stolní tenisty, i Rakušané - týmy W. A. C. z Vídně a 3 nejlepší pražské kluby: Komenský, V. V. K. a Studentský domov. Finále odehrály týmy V. V. K. a W. A. C. Vítězem se stal se ztrátou jednoho bodu W. A. C.¹⁰⁵

TTK Zbraslav pořádal ve dnech 22. - 30. dubna r. 1933 velký table – tenisový turnaj za čestné účasti nejlepších hráčů z Prahy. Hlavní soutěž byla sehrána v neděli 23. dubna. Vítězem se stal Vysokoškolský sport Praha v sestavě: Kelén – Kolář, kteří tak dobyli pohár Viléma Tilleho z Prahy. Druhým byla AC Sparta Praha v sestavě: Löwy – Váňa a třetím TTC Waldes: Fidrmuc – Klouda. V dámské dvouhře bylo konečné pořadí: 1. Kettnerová (Vysokoškolský sport), 2. Blažková (1.TTK Zbraslav), 3. Ročková (SAS). Výsledky konečných utkání byly: Kettnerová – Blažková 3 : 1, Ručková – Zárybnická 3 : 2. Soutěž jednotlivců o přebor města Zbraslavi vyhrává Švagr nad Branišem 3 : 1 a třetí cenu získal Kabeláč těsným vítězstvím nad Poppym 3 : 2.¹⁰⁶

Turnaje „Rozkvětu“ o přebor Hrdlořez 1933, neboli turnaje 2 členných mužstev, se zúčastnily 3 kluby s 9 mužstvy (Albatros, Praha 11 a Rozkvět). Přebor získal Rozkvět 1 (Zámotný – Ran) bez porážky, 2. Albatros (Zábranský - Matuška) a 3. skončil Rozkvět 2 (Ganě – Uzdař).¹⁰⁷

Rozhodující ligový zápas o 1. místo a titul mistra Podbrdsko byl sehrán 25. února r. 1934 ve Zbraslavi. Nastoupily proti sobě kluby 1. TTK Zbraslav a SK Český Lev Beroun. Mistrovský tým Zbraslavi, který hrál v nejlepší formě, zvítězil vysokým poměrem bodů nad druhým nejlepším klubem Podbrdsko. Hráči Berouna, i když prohráli, podali dobré výkony. Mezi významné hráče patřili: Venuš, Kropáček a Hák. Mezi nejlepší zbraslavské hráče se řadili Švagr, Braniš, Vodrážka a dámy Zárybnická,

¹⁰⁴ Tělocvičný ruch, 1941, 14. 4., s. 38.

¹⁰⁵ Star, 1927, č. 49, s. 4.

¹⁰⁶ Rekord, 1933, 12. 5., s. 6.

¹⁰⁷ tamtéž

Blažková.¹⁰⁸

Mistrovské utkání dvou předních klubů VS Praha a 1. TTK Zbraslav bylo odehráno 8. dubna r. 1934 ve Zbraslavi. Slečna Kettnerová splnila svá očekávání a předvedla, jako většina hráčů VS Praha, krásnou útočnou hru. Za VS Praha nastoupili: Kolář, Kelén, Petříček, Bejbl, Mašek, dr. Hájek, Kettnerová, Braunová a za Zbraslav: Braniš, Švagr, Vodrážka, Poppy, Mrázek, Hornek, Blažková, Zárybnická. Po tvrdém boji nakonec vyhrála VS Praha nad Zbraslaví 11 : 8.¹⁰⁹

Pražští hráči stolního tenisu ukončili sezonu 1935 v turnaji D. T. J. Praha 7, v soutěži všestrannosti. Ze 40 zúčastněných hráčů vyhrál v soutěži jednotlivců Böser (Praha 2) před Koubkem a Kohnem. V kategorii žen vyhrála Petráková před Möbiusovou (obě Praha 7). Do soutěže družstev se přihlásilo celkem 14 družstev. Do finále po vylučovacích bojích se dostal Žižkov, který porazil Nusle a obě družstva Prahy 7 a Prahy 2, ta porazila družstva Vinohrad a Prahu 1.¹¹⁰

Ve dnech 18. a 19. ledna r. 1936 se konal 4. ročník přeborů 1. pražského kraje. Na turnaji startovalo 54 vyspělých hráčů a hráček, kteří přistupovali ke hře s nejlepšími nadějemi na dobré umístění, a hned v prvních kolech se odehrály vyrovnané boje. Turnaj potvrdil stoupající úroveň nejen nejlepších jedinců, ale hlavně technické zdokonalení celého podílu hráčů i hráček. Celkem bylo odehráno na 90 třísetových her v pěti soutěžích. Ve dvouhře mužů ze 46 hráčů vyhrál Hejnal (Košíře) před Hadrbolem (Vršovice) a Doudou (Podolí), ve dvouhře žen získal prvenství Brabencová (Holešovice), která zdolala ve finále Čubovou (Podolí). Na programu byly i čtyřhry. V pánské vyhráli Pospíšil – Hejnal (Košíře) a ve smíšené čtyřhře zvítězil pár Brabencová – Švejda.¹¹¹

Sto dorostenců a dorostenek ze 17 jednot se zúčastnilo krajského přeboru dorostu v Praze ve dnech 22. a 23. února r. 1936. V přeboru Hrdlořezy – Malešice s panem Davídkem v čele se střetlo 85 dorostenců a 15 dorostenek v pěti soutěžích vylučovacím způsobem. Bylo sehráno celkem 145 zápasů. V dorostenecké dvouhře zvítězil Böser (Praha 1 a 5) před Haasem (Žižkov) a Vlnasem (Podolí), v dámské dvouhře pak vyhrála Čubová. V soutěži čtyřher zvítězili dorostenci Douda – Vlnas, dorostenky Čubová –

¹⁰⁸ Rekord, 1934, č. 10, s. 5.

¹⁰⁹ Rekord, 1934, č. 17, s. 5.

¹¹⁰ Tělocvičný ruch, 1935, 10. 4., s. 12.

¹¹¹ Tělocvičný ruch, 1936, 5. 2., s. 32.

Bartoníčková a ve smíšené dvojici Čubová - Vlnas.¹¹²

O přeborech z let 1937 – 1940 se historie nezmiňuje. Až v r. 1941 byl ve dvou nedělích vybojován přebor Smíchovského okresu. Mistrovství sehrál zvláště velký počet dorostenců. Dobře připravená soutěž smíchovskou jednotou měla rychlý spád. Vítězové v jednotlivých soutěžích se stali: v dorostenecké dvouhře Slunéčko (Smíchov), Hrdličková, dále pak v dámských čtyřhrách Hrdličková – Šídlová (obě D. T. J. Radlice) a smíšených Slunéčko – Tvrská. Soutěže zahájily i ženy, kde nejlepší se stala v jednotlivcích Tomaidesová a ve čtyřhrách Tomaidesová – Slunéčková (D. T. J. Smíchov).¹¹³

3.3 Stolní tenis v severních Čechách

Se stolním tenisem v severních Čechách se začalo již ve třicátých letech 20. století. Církev československá husitská si získala na Náchodsku značnou přízeň a otevření Husova sboru v r. 1929 bylo vlastně vyjádřením rozmachu této nové církve. Příslušníky církve se stalo brzo i mnoho mladých, kteří - jak je to u mládeže zcela přirozené - využívali příležitostí k tomu, aby mohli sportovat. V r. 1931 se pár mladých příslušníků církve shodlo na tom, že by se mohli sportu věnovat společně; po souhlasném vyjádření starších vytvořili chlapci table - tenisový odbor Mládeže Církve československé, který pod vedením předsedy Kárníka a jednatele Vondráčka zahájil svou přípravu. Tehdy nebyly moc příznivé herní podmínky. Hrál se pouze na jednom stole ve sklepní místnosti v kostele. Se vzrůstajícím počtem zájemců se začly věnovat stolnímu tenisu i dívky. Bylo nutno hledat širší možnosti než hrát jen na jednom stole. Proto si vyjednali hraní v běloveských sálech. Brzy ovládli stolní tenis tak, že mohli hrát mistrovské zápasy, a tak trénovali již na třech stolech v sále pana Kárníka u nemocnice. Přitom stolní tenis nebyl jejich jediným sportem; někteří se také účastnili soutěží v jiných odvětvích, a členství v Mládeži CČS zjišťujeme i u některých běžců, kteří měli odvalu přihlásit se k tehdy velmi náročnému silničnímu běhu Hronov - Náchod.¹¹⁴

Na začátku třicátých let uskutečnili hráči TTO Mládeže CČS řadu exhibicí v okolních městech a zasloužili se o rozšíření tohoto sportu, který si získával stále větší

¹¹² Tělocvičný ruch, 1936, 5. 3., s. 56.

¹¹³ Tělocvičný ruch, 1941, 5. 3., s. 32.

¹¹⁴ <http://www.pingpong.cz/7/tbt/tribune990627.htm>

oblibu. Mezi akce, které TTO uspořádal, patřila i exhibiční utkání mistra světa Bohumila Váni ve velkém sále náchodského hotelu Beránek 25. prosince 1939. Od roku 1940 převzal stolní tenisty "pod svá křídla" Sportovní klub Náchod, který ustavil tzv. odbor sportující mládeže (populární osmička - OSM). Ten uspořádal mj. i mistrovství severo - východočeské župy pro r. 1941 opět v Beránku, a mezi hlavní organizátory můžeme zařadit „staré známé“ z TTO Mládeže ČČS - Hejdu, Habra, Felgra.¹¹⁵

Hráči TTO Mládeže ČČS rozšiřovali stolní tenis v severních Čechách ve 30. a 40. letech minulého století. Nejprve se zúčastnili turnajů a přebornických soutěží mládeže, mj. v Hradci Králové, Úpici, Kutné Hoře. Z toho vyšlo pořadí hráčů na prvních stolech; vedl Josef Herclík před Stanislavem Habrem. Stejně pořadí bylo např. i při sjezdu mládeže ČČS v Hradci Králové, který kromě ideové a společenské části měl i sportovní soutěže. Náchodští vyhráli vše, co se dalo: tříčlenné družstvo Herclík - Vosika - Wurzel, dvouhru Herclík před Habrem, čtyřhru Herclík s Vosikou. V 1. družstvu, které hrálo i extraligu, hráli Josef Herclík, Frant. Vosika, Ferd. Wurzel, Václav Svaták, Svatopluk Ruffer a Václav Felgr. Ženy měly své nejlepší v Míle Hronovské a H. Neumannové.¹¹⁶

Ve 30. letech minulého století vznikl v Brandýse nad Labem klub stolního tenisu. Hrál se v dnes již neexistujícím "Studentském domě" na Ostrůvku, který stával na místě dnešních objektů vodáckého oddílu Dukla Brandýs n/L. V letech 1939 – 1945 se ustavil oddíl stolního tenisu pod hokejovým klubem HC Brandýs n/L. Hrál se v restauraci "Na Radosti". Byly organizovány 1. soutěže šestičlenných družstev (jména hráčů - J.Volf, Pinc, Štajer, F.Moravec, Mašín, Vohánka, Pokorný, M.Berger). Do Brandýsa n/L si jezdil zahrát i mistr světa Štípek.¹¹⁷

3.3.1 Turnaje v severních Čechách

V neděli 2. dubna r. 1933 byl sehrán v Liberci turnaj o putovní pohár p. Ředitele Heineho za účasti Misaře. Waldes Praha, se souhlasem ČsTTA, dále hráčů Trunova, Ml. Boleslavi, Jablonce n. N., Ústí nad Labem a Velkých Hamrů. Pohár o mistrovství Liberce pro rok 1933 vyhrál Misař z Waldesu po vyrovnaném boji nad Klopferem z YMCA 3 : 2. Třetí cenu získal Berkovec (YMCA). Ve čtyřhře o mistrovství YMCY zvítězila domácí dvojice Klopfer a Fink.¹¹⁸

¹¹⁵ <http://www.pingpong.cz/7/tbt/tribune990627.htm>

¹¹⁶ tamtéž

¹¹⁷ <http://tbc.brandys.tym.cz/Pages/historie.htm>

¹¹⁸ Rekord, 1933, 14. 4., s. 7.

Dne 12. listopadu se v hale Střelnici uskutečnil table – tenisový turnaj TTO. SK Turnov. Turnaje se zúčastnili i pražští hráči, z nichž Schön byl velice oblíbený za svou účast v organizaci turnaje, ve funkci pořadatelské se prosadil host Kopečný. Hrál se na 6 stolech. Bylo hráno 8 soutěží, z toho 5 otevřených a 3 jako mistrovské soutěže pro hráče z župy severočeské. V otevřených soutěžích zvítězili pražští favorité hladce nad všemi reprezentanty župy. Nejvíce potěšila hra Hamera a Patříčka a milého B. Váni. V župních soutěžích byl největší favorit Klöpfer, jenž také získal hladce titul mistra župy nad turnovským juniorem Záhorou, který se probojoval až do finále.¹¹⁹

Z historie stolního tenisu v Náchodě se dovídáme o prvním turnaji, který uspořádal 25. náchodský okres. Turnaj se konal 16. dubna r. 1933 v tělocvičně D. T. J. Hronov a zúčastnily se ho 4 jednoty s 15 hráči. V soutěži družstev zvítězil Náchod před Hronovem a Velkým Poříčím. Z jednotlivců vyhrál dorostenec Franc z Náchoda.¹²⁰

V polovině ledna r. 1934, pro výběr hráčů 23. teplického okresu, byl odehrán turnaj v Řetenicích. Této soutěže se zúčastnilo devět nejlepších hráčů okresu. Po sehrání turnaje byl žebříček následující: 1. Švarc, 2. Horák, 3. Rusnák. O měsíc později r. 1934 se v Řetenicích na Mostecku uskutečnil další turnaj. Turnaje se zúčastnilo celkem 8 jednot se 16 hráči, kteří velmi přispěli k propagaci tehdy nejmladšího sportovního odvětví – stolního tenisu v jednotách. Vítězství dobyl a pohár získal Horák (Trnovany), druhý byl Musil (Most), třetí Rusnák (Košťany) a čtvrtý Malý (Most).¹²¹

Dne 10. března r. 1935 se v Mostě uskutečnil 2. ročník turnaji o putovní pohár p. Černého. Na turnaj přijelo sedm čtyřčlenných družstev, dostavil se i držitel poháru, odbor stolního tenisu D. T. J. Praha 1 a 5. Těsný boj byl sehrán o první místo mezi mistrem 6. okresu D. T. J. Most a vítězem prvního ročníku D. T. J. Praha 1 a 5. Po dlouhém boji vyhrál nakonec Most 3 : 0.¹²²

Na Mostecku byly uspořádány dva turnaje jednotlivců. Turnaj začal 17. prosince a účastnilo se ho 20 hráčů a 5 jednot. Vítězem a držitelem vlajky turnaje se stal Musil (Most), který ve finále zdolal Macasa (Hrdlovka).¹²³

V dubnu r. 1936 se poprvé hrálo meziokresní utkání mezi Hradcem a Náchodem. Bylo to přátelské utkání okresů 5. kraje, k němuž došlo v náchodské tělocvičně. Hrála proti sobě šestičlenná družstva a přihlížela jim řada příznivců tohoto sportu. Náchodští

¹¹⁹ Rekord, 1933, 8. 12., s. 4.

¹²⁰ Tělocvičný ruch, 1933, 15. 5., s. 111.

¹²¹ Tělocvičný ruch, 1934, 10. 2., s. 33.

¹²² Tělocvičný ruch, 1935, 20. 3., s. 10.

¹²³ Tělocvičný ruch, 1934, 28. 12., s. 20.

hráči, kteří kladli odpor Hradci Králové, nakonec prohráli 7 : 2 a stanovili odvetné utkání.¹²⁴

Stolní tenis v severních Čechách směřoval k pořádání přeborů, které byly hrány v různých okrscích. Přebor 10. okresu mladoboleslavského měl ve hře 38 členů a členek z 6 jednot. V soutěži mužů zvítězily Poděbrady před Debří a Mladou Boleslaví, v soutěži žen vyhrálo družstvo Nymburka před Benátkami nad Jizerou. O rok později, 9. ledna, byly odehrány další přebory. Hrály proti sobě všechny čtyři okresy 6. mladoboleslavského kraje. Soutěž byla zároveň přehlídkou pro utkání s královehradeckým krajem a po technické stránce i v účasti naprosto uspokojila. V soutěži družstev mužů zvítězil okres mladoboleslavský, u žen okres hornorůžodolský. V jednotlivcích vyhráli Syrový a Řeháková; v čtyřhrách Syrový – Černý, Řeháková – Háková a Syrový – Tuhá.¹²⁵

3.3.2 Mistrovství severních Čech

Dne 3. prosince r. 1933 se v Mladé Boleslavi konalo mistrovství severočeské župy. TTO SK Lomnice nastoupila proti TTOSK Mladá Boleslav. Byl odehrán tvrdý boj, mnoha třísetových zápasů. Mladá Boleslav v domácím prostředí vyhrála celkově 9 : 5 bodům, 20 : 15 setům a 623 : 618 míčkům pro Mladou Boleslav. Další utkání sehráli proti sobě TTOSK Liberec proti TTOSK Jičín. Utkání se hrálo v Liberci. Celkově vyhrál Liberec v poměru 11 : 3 bodům, 24 : 7 setům a 626 : 399 míčkům¹²⁶

Další mistrovství severočeské župy se konalo 28. ledna v Turnově. Byl to rozhodující zápas o titul mistra STTŽ. Liberec se utkal proti Turnovu a zvítězil nad ním 8 : 6 a zajistil si velký bodový náskok, takže nemohl být už přestižen.¹²⁷

Ve dnech 18. - 25. února r. 1934 se konalo mistrovství 6. okresu mosteckého. Mistrovství se zúčastnilo 14 hráčů a odehrálo se celkem 64 zápasů. První tři místa získali: Foustka, Malý, Kimla.¹²⁸

3.4 Stolní tenis v jižních Čechách

O stolním tenise v jižních Čechách z let 1920-1945 se v historii moc neuchytilo.

¹²⁴ Tělocvičný ruch, 1936, 15. 4., s. 89.

¹²⁵ Tělocvičný ruch, 1937, 15. 3., s. 58.

Tělocvičný ruch, 1938, 17. 2., s. 16.

¹²⁶ Tělocvičný ruch, 1936, 18. 12., s. 89.

¹²⁷ Rekord, 1934, 9. 4., s. 5.

¹²⁸ Tělocvičný ruch, 1934, 25. 3., s. 63.

Byly sehrány přátelské zápasy, zápasy a pořádána jihočeská mistrovství. Stolní tenis se v jižních Čechách soustředil převážně v Jihočeské lize stolního tenisu, která dlouhou dobu nepatřila do ČSST. Až v r. 1940 projevíli vedoucí ligy zájem o spolupráci s ČSST. Byl stanoven výbor a Jihočeská liga stolního tenisu byla přijata jako podsvaz ve smyslu stanov ČSST. Touto událostí získalo 15 klubů v jižních Čechách členství v ČSST. Kluby, které se vyskytovaly v jižních Čechách, se jmenovaly *TTK Olympie, TTC České Budějovice, Sokol Čtyři Dvory, MNS Lišov, TTO Osada Hadi, Blaničan Vodňany, Sokol Husinec, Union Písek, Besídka Písek, TTO SK Jindřichův Hradec, RG Třeboň, TTO Slavia Tábor, MNS Strakonice, MNS Horažďovice a TTO SK Volyně*.¹²⁹

3.4.1 Stolní tenis v Českých Budějovicích

V Českých Budějovicích od r. 1930 vznikala celá řada klubů. Byly to: *YMCA České Budějovice, TTK Olympie České Budějovice, TTC České Budějovice, Sokol Čtyři Dvory, DTJ Čtyři Dvory*. Bohužel se neuchovalo mnoho informací o těchto klubech, ale pouze o některých, respektive o jednom, a to o YMCA Č. Budějovice. Byly zde odehrány i zajímavé středoškolské zápasy, a i když o nich historie příliš neinformuje, chtěl bych se o některých zmínit.

Dne 17. prosince r. 1933 skončil přebor 44. českobudějovického okresu, kde se hrálo v soutěži družstev i jednotlivců. Turnaje se zúčastnily tři jednoty, v nichž se stolní tenis pěstoval: D. T. J. Čtyři Dvory, Suché Vrbné a České Budějovice. Přebor družstev získaly Čtyři Dvory s 3 vítězstvími, druží byly Čtyři Dvory 2 a poslední skončil klub Suché Vrbné. Ve čtyřhrách se umístila na prvním místě dvojice Valenta – Koryta před Holšán – Vojta. Dvouhru získal Piloušek před Valentou a Korytou.¹³⁰

V Č. Budějovicích existoval jeden velice dobrý klub s názvem YMCA Č. Budějovice. Hráči v tomto oddílu sehráli mnoho zápasů a oddíl byl dosti oblíben. V soutěži stolního tenisu byla odehrána přátelská utkání s Jirsíkovým gymnáziem, DFC Budweis, vánoční turnaj a utkání členstva s dorostem. Mimo jiné v únoru r. 1932 byl, díky tomuto týmu, uskutečněn II. ročník table-tenisového turnaje o mistrovství jižních Čech. Dále se ještě rozhodovalo, zda se bude pořádat exhibice mistra světa Kelléna v Č. Budějovicích, kde YMCA uskutečnila s několika svými a cizími hráči veřejné utkání a zápasy týmů Českých Budějovic proti výkonnému pražskému týmu klubu Neveklov.¹³¹

¹²⁹ Stolní tenis, 1940, č. 4, s. 34.

¹³⁰ Tělocvičný ruch, 1934, 10. 1., s. 8.

¹³¹ Jihočeský sportovní týdeník, 1931, 25. 12. s. 2 – 3.

Budějovičtí hráči odehráli 2 přátelská utkání. Nastoupili proti sobě dorostenci YMCA Č. B. proti T. T. Kroužek Palackého náměstí Č. B. Hráči z T.T. Kroužku Palackého náměstí se střetli s druhým týmem poprvé. I když to byli začátečníci, snažili se podat dobré výkony. První zápas se uskutečnil 30. října r. 1931 na „Jirsíkově“, Palackého náměstí a zvítězil dorost YMCA 9:0 (na sety 18:3). Druhý zápas se odehrál v místnosti YMCA 4. listopadu téhož r., kde zvítězil opět dorost YMCA 7:2 (na sety 15:5). Další přátelská utkání byla odehrána 4. a 5. prosince 1931 mezi dorostem YMCA Č. B. a Ref. real. Gymnasium Č. B. První zápas skončil nerozhodně 6:6 a druhý zápas vyhrál dorost YMCA těsně 7:5.¹³²

Dne 6. března r. 1932 odehrála YMCA zápas v hostinci „U Faltů“ v Mezimostí. Tentokrát zvítězilo Mezimostí v poměru 7:6. Za SK Mezimostí nastoupili samí nováčci, a proto vítězství nad YMCA bylo pro Mezimostí nejcennější.¹³³

Historie stolního tenisu v Českých Budějovicích se zmiňuje o utkání konané 29. září r. 1932, kdy tým YMCA vyhrál proti DTJ Čtyři Dvory v poměru 14 : 0. Za YMCA nastoupili hráči: Hájek, Nikolau, Pérek, Kroutl, Weiner a za oddíl DTJ Čtyři Dvory Interholt, Vaců, Koryta, Brož, Valenta, Siegert. Dorost YMCA hrál technicky dobře a zvítězil s velkou převahou. Tým YMCA navíc uspořádal v r. 1932 žebříčkový turnaj dorostu a členstva.¹³⁴

Prvního prosince r. 1932 odehrála YMCA Č. Budějovice celkem dva zápasy proti SK Kolonia Č. Budějovice. První zápas byl odehrán v hale YMCA a druhý v restauraci Havlíček. YMCA opět zvítězila. První i druhý zápas vyhrála 14:0. Druhý den hostil AC Stadion ČB tým YMCA ČB. Odvetné utkání se hrálo v restauraci Alžír. Hosté YMCA ČB znovu zopakovali své vítězství v poměru 13:3. Za YMCA nastoupili hráči Schulz, Charvát. Teller, Kučera, Gubsko, Prskavec. Za hráče AC Stadion ČB nastoupili Piloušek, Kouba, Voneš, Dědič a Klíma. Hra týmu YMCA byla technicky vyspělá, a proto vyhráli velkým rozdílem.¹³⁵

Měsíc poté 22. - 24. ledna r. 1932 byl sehrán klubový turnaj, jehož se zúčastnilo 13 hráčů. Primát na r. 1932 získal bez jediné porážky J. Beneda st., druhý byl Zeman se 2 porážkami. Překvapivé třetí místo obdržel Kouba.¹³⁶

¹³² Jihočeský sportovní týdeník, 1931, 11. 11., s. 2.

¹³³ Jihočeský sportovní týdeník, 1932, 16. 3., s. 3.

¹³⁴ Zprávy z českého jihu, 1932, 3. 10., s. 2.

¹³⁵ Zprávy z českého jihu, 1932, 1. 12., s. 2.

Zprávy z českého jihu, 1932, 2. 12., s. 2

¹³⁶ Jihočeský sportovní týdeník, 1932, 14. 10., s. 2.

Dne 11. a 13. října r. 1932 byl zahájen žebříčkový turnaj dorostu a členů YMCA. Turnaj se hrál vždy v úterý a ve čtvrtek od 5 - 9 hodin. Na turnaj se přihlásilo celkem 29 hráčů. Hrál každý s každým a bylo sehráno celkem 202 zápasů, které se odehrály za 3 týdny. Jakmile se odehrálo 202 zápasů, sehrál tým YMCA veřejné zápasy. Po rozřazovacích hrách bylo pořadí následující: 1. Charvát, 2. Schulz, 3. Gubsca.¹³⁷

Po odehrání turnaje členů YMCA se uskutečnil turnaj dorostu YMCA. Turnaj trval přibližně 2 týdny a po rozřazovacích hrách bylo pořadí: 1. Charvát, 2. Schulz, 3. Gubsca - všichni po 10 bodech, 4. Kučera (8 bodů), 5. Teller (6 bodů), 6. Prskavec, 7. Krejčí - oba po 6 bodech, 8. Stejskalová, 9. Poláček, 10. Netáhlík, 11. Šimůnek. Tímto byl žebříček ukončen a tým YMCA sehrál veřejné zápasy a obhájení titulu mistra světa jižních Čech ve stolním tenise.¹³⁸

Tým YMCA Č. Budějovice vyjednal zájezd pražského klubu TTC Neveklov do Č. Budějovic. Utkání se konalo dne 12. a 13. listopadu r. 1932. Klub Neveklov sehrál celkem 3 zápasy proti různým klubům z Českých Budějovic. Neveklov byl jeden z nejlepších mistrů světa pražského venkova. V tomto klubu hráli většinou vysokoškoláci. (Do tohoto období patřili převážně nejlepší stolní tenisté z vysokých škol a stolní tenis byl na veliké úrovni).¹³⁹

V Č. Budějovicích se r. 1932 uskutečnila, zásluhou sdružení YMCA a místního tělových. sboru ÚTS, exhibice ve stolním tenise. Exhibice byla pořádána v sále „Na Rychtě“. Exhibice měla velice zdařilý průběh a byla ukázkou, jak se opravdu stolní tenis má hrát. Na exhibice se dostavil mistr světa Kellén a hráli zde i kladenští hráči jako: Charvát, Bušek, Schulz a Stejskalová.¹⁴⁰

Dne 21. - 25. listopadu r. 1934 uspořádala samospráva Rrg table-tenisový turnaj. Turnaje se zúčastnilo 28 hráčů, kteří sehráli 53 vylučovacích zápasů. Na 1. místě se umístil Z. Vávra, na 2. Tibitzel, 3. Štika, 4. Prokop, 5. Buchtel, 6. O. Vávra, 7. Hájek, 8. Fridrich, 9. Rosol, 10. Adam. Před Vánocemi r. 1930 se konalo středoškolské table-tenisové mistrovství oktávy. Výsledky byly následující: 1. Dostál (odehrál 14 zápasů a měl 14 bodů), 2. Citta (14 záp., 13. bodů), 3. Žižka (14 zápasů, 11 bodů), 4. Mraček (14 záp. 11Bodů), 5. Zelenka (14 záp., 11bodů. Dne 3. prosince pořádalo Sdružení českobudějovického studentstva II. Ročník table-tenisového přeboru Č. Budějovic. Z 16

¹³⁷ Zprávy z českého jihu, 1932, 11. 10., s. 2.

¹³⁸ Zprávy z českého jihu, 1932, 2. 11., s. 2.

¹³⁹ Zprávy z českého jihu, 1932, 2. 11., s. 2.

¹⁴⁰ Jihočeský sportovní týdeník, 1932, 13. 1., s. 2

hráčů se jich kvalifikovalo do finále. Na 1. místě se umístil Kroutl, na 2. Nikolau (oba z Jirsík. Gymnáz.), na 3. Hájek (z Rrg.), na 4. Perek (Jirsík. Gymnaz.), na 5. Brunnhofer (Jirsík. Gymnaz.), na 6. Štika (z Rrg) a na posledním místě skončil Z. Vávra (z Rrg). Sdružení českobudějovického studentstva se mimo jiné utkalo s jednotou čs. sociální mládeže, kterou porazilo 11:4.¹⁴¹

3.4.2 Stolní tenis v Jindřichově Hradci

V Jindřichově Hradci se pořádala také přátelská utkání a zápasy. R. 1932 uspořádal J. Hradec přátelské utkání. Byl to první zápas, který se odehrál v J. Hradci, proto diváků bylo dost. Toto utkání bylo sehráno s *kroužkem důstojníků místní posádky*. Za kroužek důstojníků nastoupil Werheimer, exmistr Slovenska, Borovec, Zima, kapitán Tlamsa a jiní. Za **SK J. Hradec** hráli Kotěra, Čadek, ing. Fischer, Aichlman, Nový, Bezděka, Svoboda. Sice v některých zápasech na tom SK J. Hradec technikou nebyl nejlépe, ale byl lepší v obraně a zvítězil v poměru 7:2 bodům.¹⁴²

J. Hradec r. 1932 sehrál další utkání. Hostil mužstvo **SK Černovice**. Hosté, přestože hráli 2 roky, zůstali svou výkonností daleko za nejslabšími hráči SK J. Hradce. Hra Černovic nebyla ani obranná, ani útočná. Hráči ztráceli své body z důvodu špatného držení pátky, což je pro stolní tenis důležité. SK J. Hradec nastoupil s hráči: Čadkem, Aichlmanem, Bezděkou, Blaheněm, Svobodou, Duchoněm, Novotným, Weberem, Koubovou, Vosátkovou. Výsledek utkání byl 13:1 ve prospěch SK J. Hradce.¹⁴³

V r. 1935 se tým Jihočeský Vysokoškolský sport (JVS) J. Hradec utkal s největším jihočeským favoritem YMCA Č. Budějovice. Zápas konaný v místnosti YMCA skončil výhrou ve prospěch YMCA 7:3. Dobrý výkon JVS J. Hradce zajistili hráči Halada, Zádrapa, Svoboda, Wastl.¹⁴⁴

3.4.3 Stolní tenis ve Veselí nad Lužnicí

O dva roky později - v r. 1934 - se ke stolnímu tenisu dostalo i další jihočeské mužstvo **SK Lužničan Veselý nad Lužnicí**. Největšího napětí v soutěži SK Lužničan Veselý nad Lužnicí ukázal zápas proti J. Hradci konaný ve Veselí nad Lužnicí. Obě dvě mužstva byla téměř rovnocenná, nakonec mužstvo SK J. Hradce zvítězilo 8:5. SK Lužničan neměl hráče, kteří by hráli oficiální zápasy, tudíž neměli tolik zkušeností

¹⁴¹ Studentský časopis, 1933 – 34, č. 5, s. 17 – 21.

¹⁴² Jihočeský sportovní týdeník, 1932, 16. 3., s. 7.

¹⁴³ Jihočeský sportovní týdeník, 1932, 31. 3., s. 2.

¹⁴⁴ Zprávy z českého jihu, 1933, 10. 1., s. 4.

s hrou jako J. Hradec.¹⁴⁵

Odvetné utkání s J. Hradcem se hrálo o 14 dní později s neuvěřitelným obratem. Mužstvo SK Lužničan vyhrálo 11:2. Nejdůležitější oporou týmu byli páni Prskavec a Opitz. Obě remizující družstva odehrála odvetné utkání o týden později. Zvítězil tým SK Lužničan Veselý nad Lužnicí 11:6.¹⁴⁶

3.4.4 Stolní tenis v Písku

V Písku byla založena první česká pravidla stolního tenisu. Dříve se počítalo jako v tenise, čili set se hrál na 6 gamů. Pravidla, která byla převzata z Anglie, se moc nedodržovala, protože nebyla rozšířena a hlavně nebyl český překlad. A tak místnímu sportovnímu funkcionáři ing. Prochemu byla doručena pravidla Table Tennis Association. Tato pravidla dal redaktorovi Prácheňských novin a požádal ho, aby je přeložil. V r. 1925 vznikla v Písku pravidla stolního tenisu.¹⁴⁷

O píseckém stolním tenise se moc nedovídáme. Ale přece jen je tu zmínka o klubu **SK Union Písek**. Tento klub spořádal table - tenisové mistrovství města Písku, kterého se zúčastnilo 16 hráčů. V soutěži jednotlivců se umístil na prvním místě Kuncl (SK Union Písek) a ve čtyřhře obsadila první místo dvojice Kuncl, Tušl (oba SK Union Písek).¹⁴⁸

3.4.5 Jihočeská table – tenisová mistrovství

V r. 1933 se konalo jihočeské mistrovství ve stolním tenise. Turnaje se zúčastnilo 34 hráčů z 6 klubů: Vysokoškolský sport Tábor (7 hráčů), SK J. Hradec (2 hráči), SK Kolonia Č. Budějovice (2 hráči), PPK Č. Budějovice (2 hráči), YMCA Č. Budějovice (14 hráčů) a bez klubové příslušnosti 5 hráčů. Celé mistrovství trvalo 19 hodin a bylo odehráno celkem 83 zápasů se 193 sety. Do finále se nakonec probojoval Kučera a Stejskal, kteří ve vzájemném zápase předvedli nejlepší boje turnaje, kde hrálo úlohu nejen umění a technika, ale i kondice hráčů. Mistrovství vyhrál Kučera. Získal tím tedy nejen titul mistra jižních Čech, ale i putovního poháru dr. O. Řádka. Vy čtyřhře bojovalo 15 dvojic a do finále se dostala dvojice Hájek – Kučera (oba YMCA Č. Budějovice) a dvojice Stejskal – Halada (oba SK J. Hradec). Celkové vítězství patřilo hráčům

¹⁴⁵ Jihočeský sportovní týdeník, 1934, 28. 11., s. 3.

¹⁴⁶ Jihočeský sportovní týdeník, 1934, 12. 12., s. 3.
Jihočeský sportovní týdeník, 1934, 19. 12., s. 3.

¹⁴⁷ SLOBODZIAN, V. *80 let československého stolního tenisu*. Praha: V. Slobodzian – Spozia, 2005, s. 8 – 9.

¹⁴⁸ Zprávy z českého jihu, 1933, 24. 11., s. 3.

YMKY.¹⁴⁹

Ve stejném roce se uskutečnilo další mistrovství - mistrovství mužstev jižních Čech. Toto mistrovství bylo pořádané klubem YMCA Č. Budějovice a hrané v sobotu od 14 – 22 hod. a v neděli po celý den od 9 – 20 hod. Vítězný tým obdržel titul nejlepšího mužstva jižních Čech a získal pohár J. Peřinky. V soutěži se hrálo systémem světového mistrovství - každé mužstvo s každým - a zvítězilo to mužstvo, které dosáhlo dříve 5 bodů. Turnaje se celkem zúčastnilo 8 mužstev. Bylo dohromady sehráno 28 zápasů. Vyhrálo opět mužstvo YMCA Č. Budějovice se sedmi body vyhrály všechny zápasy v poměru skóre 35:6. Mužstvo hrálo s hráči Hájkem, Charvátém, Kučerou, Prskavcem a Tellerem. Druhé místo obsadilo 2. mužstvo YMCA se 6 body s hráči Brunnhofferem, Chodounským, Krejčím, Kroutlem a Nikolauem se skórem 32:8. Ztratilo pouhý jeden bod porážkou od 1. mužstva YMKY. Třetí se umístilo mužstvo Vysokoškolský sport Tábor s 5 body a skórem 27:11, čtvrtý SK Č. Budějovice se 4 body, páté Ref. reál. gymnázium Č. Budějovice, šestým SK Mezimostí, sedmým SK Kolonia Č. Budějovice a osmým Čs. obec turistická České Budějovice.¹⁵⁰

Českobudějovická YMCA uspořádala dorostenecké mistrovství jižních Čech v table – tenisu o putovní cenu ing. Moudrého. Utkání zhlédl velký počet diváků, jelikož dorostenci překvapili technickou vyspělostí a hra byla velmi zajímavá. První dorostenecké mistrovství jižních Čech se konalo prostřednictvím YMCA Č. Budějovice 18. dubna r. 1932 v místnosti YMCA. Zúčastnilo se celkem 19 dorostenců z 5 klubů - VS Tábor, SK Mezimostí, JVS J. Hradec, AC Stadion Č. Budějovice a YMCA Č. Budějovice. Byly svedeny urputné boje, obzvláště finálové zápasy ukázaly hru vysoké úrovně. Do finále se dostali Choudonský a Hájek z YMCA Č. Budějovice, dále Plocek a Ševčík z VS Tábor. Všichni finalisté si byli téměř rovnocennými protihráči. Na prvním místě se umístil Choudonský, druhý byl Plocek, třetí Hájek a čtvrtý Ševčík. Vítěz obdržel putovní cenu ing. K. Moudrého, kterou předal tajemník YMCA J. Schuch.¹⁵¹

3.5 Stolní tenis ve východních Čechách

Stolní tenis ve východních Čechách se organizačně vyvíjel v 30. letech 20. století (od r. 1925). Ve východních Čechách svou funkci zastávala východočeská župa. Sem

¹⁴⁹ Zprávy z českého jihu, 1933, 15. 2., s. 4.

¹⁵⁰ Jihočeské slovo, 1933, 18. 3., s. 2.
Jihočeské slovo, 1933, 20. 3., s. 3.

¹⁵¹ Jihočeské slovo, 1933, 20. 3., s. 4.

patřily okrsky a v nich jednotlivé kluby. Do okrsku choceňského patřily kluby: VS Vysoké Mýto, SK Choceň, SK Litomyšl; do okrsku pardubického kluby: LTC Pardubice, LTC Chrudim, AFK Pardubice, Vohrada Pardubice, Familie Pardubice, Team Pardubice, AFK Přelouč, SK Týnec; do okrsku Náchodského: TTK Úpice, TTO Náchod, Skauti Opočno, TTK Jaroměř, SK Dvůr Králové, SK Skalice; do okrsku orlického: TK Svoj. Česká Třebová, TTO Lhotka, TTK Brandýs, TTK Doudleby, Sokol Ústí nad Orlicí, a do okrsku hradeckého: YMCA Hradec Králové, Roweři Hradec, SK Týniště, SS Nový Bydžov, MLL Smiřice a SK Josefov.¹⁵²

3.5.1 Mistrovství ve východních Čechách

Klub L. T. C. Pardubice uspořádal 2. mezinárodní turnaj o mistrovství Pardubic pro r. 1927. Turnaj poukazoval na to, že bylo dost přihlášek od hráčů stolního tenisu. Celkem se zúčastnilo 55 cizích a 24 domácích hráčů. Byli to např.: Klauberová a Fried - mistři Prahy, Hejdušek - exmistr ČSR, Kaucký a Keller - reprezentanti ČSR na turnaji v Londýně, dr. Dostrašil, Bacílek, Hájek, bratři Vostrčilové, Papež, Silva Tarucca, Mittelman, Schön, Seifert a z dam Papežová, Vostrčilová, Kronnenfelsová...Ve dvouhře mužů byl první Heller (hráč Prahy) a druhý Hepnar (hráč Hradce Králové). Hepnar porazil Schöna, Seiferta, Papeže a mistra Prahy Frieda, vítěz Heller porazil Mittelmana, Poláčka, Hájka a Kauckého. V dámské dvouhře zvítězila Novotná (hráčka Hradce Králové) a druhá byla Klauberová.¹⁵³

V únoru r. 1941 uspořádal LTC Pardubice turnaj o mistrovství východočeské župy a o mistrovství města Pardubic. Byl to velice mimořádný turnaj. Zde startovalo 83 hráčů a hráček, kteří sehráli od 6 hod. do 23 hod. více jak 250 zápasů. Dobře si vedli pražští hráči, kteří vyhráli mistrovství Pardubic. Dostali se až do finále čtyřhry, ale to museli skrečovat. Do finále pánské dvouhry o mistrovství Pardubic se probojovali dva pražští hráči Benák a Hruška (oba SK ZMP), kteří ale pro odjezd do Prahy museli finále dohrát v Praze.¹⁵⁴

Královéhradecký okres D. T. J. pořádal v r. 1941 druhé mistrovství. Mistrovství jednotlivců bylo uspořádáno v tělocvičně D. T. J. Hradec Králové za účasti 24 hráčů ze šesti jednot. Mistrem okresu pro rok 1941 se stal Gregora R. Z D. T. J. Hradec

¹⁵² Tištěný program 10. Jubilejního mistrovství světa v table – tenisu, Praha, 1936, s. 18.

¹⁵³ Star, 1927, č. 52, s. 14.

¹⁵⁴ Pondělní list, 1941, 10. 2., s. 6.

Králové.¹⁵⁵

3.5.2 Turnaje východních Čech

O prvenství ve stolním tenise 9. královehradeckého okresu se hrálo dvě neděle 11. a 18. února r. 1934. Zde se celkem přihlásilo 38 pánů a 5 dam. Ze zúčastněných skupin zvítězilo po napínavých bojích družstvo Hradce Králové a dobylo titul mistra 9. okresu. Ve dvouhře jednotlivců se stal přeborníkem okresu Poupa před Diveckým a Vojířem (všichni Hradec Králové), v ženské dvouhře zvítězila Černá (Hradec Králové). Ve čtyřhře vyhrála dvojice bratrů Poupových.¹⁵⁶

Na Královehradecku byl 28. prosince r. 1936 v tělocvičně D. T. J. Pražského předměstím odehrán turnaj o stříbrný pohár. Turnaj byl napínavý, zvláště finálové zápasy byly vyrovnané. Mistrovství 9. okresu družstev získalo druhé družstvo D. T. J. Hradec Králové. V jednotlivcích se mistrem turnaje stal Poupa, který ve finále porazil Diveckého, ve čtyřhře porazil pár Gregora R. - Kubásek dvojici Gregora J.- Vacek.¹⁵⁷

Na Pardubicku se 14. března r. 1937 uskutečnil pohárový turnaj D. T. J. Pardubice za účasti 10 družstev 8. okresu. V každém družstvu nastoupily 2 hráči, kteří hráli proti jednotlivým družstvům. Hrál se Davis – Cupovým způsobem a zvítězily Pardubice (Kobylka, Kalivoda) před Rosicemi (Skála, Němeček).¹⁵⁸

3.6 Stolní tenis v západních Čechách

Stolní tenis v západních Čechách se vyvíjel stejně jako v jiných oblastech Čech od r. 1925. Vznikaly první stolně - tenisové kluby a oddíly, např. v Plzni. Zde bylo ale dochováno málo poznatků o tom, kdy a které kluby se rozvíjely. Historie se zmiňuje pouze o oddílu stolního tenisu Union Plzeň, který byl založen v r. 1936. Tehdy se hrálo ve sklepě pod bývalým pavilonem na stadionu pod výstavištěm. Činnost oddílu byla přerušena okupací a byla znovu zahájena v roce 1946.¹⁵⁹

Historie západočeského stolního tenisu byla vyhrazena plzeňským hráčkám Věře Votrubcové a Vlastě Depetrisové, které dvakrát dobyly dvakrát titul mistryň světa ve čtyřhře žen. Navíc zvítězila Votrubcová dvakrát v mixu s B. Váňou a Depetrisovou,

¹⁵⁵ Tělocvičný ruch, 1941, 15. 3., s. 32.

¹⁵⁶ Tělocvičný ruch, 1934, 25. 3., s. 64.

¹⁵⁷ Tělocvičný ruch, 1936, 20. 1., s. 20.

¹⁵⁸ Tělocvičný ruch, 1937, 28. 3., s. 15.

¹⁵⁹ ČSTV. *Stolní tenis. Příručka pro školení trenérů 3. třídy. Učební texty ČSTV.* Praha: STN, 1962, s. 13.

Jako naše druhá žena (po Kettnerové) získala v Káhiře r. 1939 světový šampionát ve dvouhře. Učitelem těchto hráček byl A. Jakeš, který přinesl stolní tenis do Plzně. Naučil je základnímu držení páčky a postupně všem úderům až k tehdy nejobtížnějším kontradravům. Věra Votrubcová byla také členkou družstva odbíjené Sokola Plzeň 1, které získalo titul mistra republiky po deset let za sebou, vyhrála krajský přebor v tenisu a krasobruslení. Ve vrcholné formě jako stolní tenistka byla za okupace, kdy mezinárodní soutěžení umlklo úplně.¹⁶⁰

3.6.1 Mistrovství západočeského stolního tenisu

Odbor stolního tenisu D. T. J. Plzeň 4 byla v sezóně 1933 nejméně úspěšná na Plzeňsku, neboť nebyl v této sezóně vůbec poražen a dobyt obě krajské mistrovské soutěže: tříčlenných i smíšených družstev. Sehráno bylo celkem 50 zápasů vesměs vítězných. Za D. T. J. nejméně úspěšněji bojovali Kubica a Šneberger. Do nového roku 1934 vstupovali plzeňští se zárukou dobré a vytrvalé práce.¹⁶¹

V lednu r. 1934 se konalo první mistrovství 3. plzeňského kraje. Mělo neobyčejně velký úspěch sportovní i propagační. Hrál se ve dvou skupinách. V jedné skupině nastoupilo 15 tříčlenných družstev, která mezi sebou sehrála 105 zápasů. První se umístila Plzeň 4, druhá SOJS a třetí Plzeň 6. Ve druhé skupině hrálo 7 osmičlenných družstev (z toho 2 ženy), z čehož vyhrála opět Plzeň 4, druzí SOJS a třetí Plzeň 2.¹⁶²

Plzeňské hráčky stolního tenisu se utkaly v r. 1938 na mistrovství světa v Londýně v soutěži Corbillon cup. Tohoto mistrovství se zúčastnily hráčky: Holoubková, Kettnerová a Plzeňka Votrubcová s Depetrisovou. Právě Votrubcová a Depetrisová vyhrály nejen své dvouhry, ale zvítězily i ve čtyřhrách, které jsou v Corbillon cupu nejdůležitější. Porazily obávané Maďarčky a Rakušanky a získaly titul Corbillon cupu.¹⁶³

V březnu r. 1941 se pořádalo Zemské mistrovství klubů ve stolním tenise. Jeho průběh byl následující: v Čechách byli vítězové žup rozděleni do dvou skupin: západní a východní. V západočeské skupině hráli: mistr západočeské župy Viktoria Plzeň, SK Rokycany, AC Sparta a vítěz jihočeského podsvazu. Ve východočeské skupině se utkali mistr severo-východočeské župy, LTC Pardubice, Slavoj Mladá Boleslav, TTK Kralupy a druhý klub pražské župy SK ZMP. Vítěz východočeské skupiny se utkal s nejlepším

¹⁶⁰ PIVEC, H. *Padesát let stolního tenisu*. Praha: Výbor svazu stolního tenisu ÚV ČSTV, 1975, s. 26.

¹⁶¹ <http://www.plzenak.cz/union/historie-klubu.php>

¹⁶² Tělocvičný ruch, 1934, 25. 2., s. 41 – 42.

¹⁶³ Polední list, 1941, 24. 3., s. 4.

Pondělní list, 1941, 5. 4., s. 6.

mužstvem západočeské skupiny o titul mistra Čech a ve finále nastoupil proti mistru Moravy. Mistrovství bylo skončeno v neděli 13. dubna r. 1941. V Plzni bylo vybojováno finále mistrovství Čech a Moravy, kde mistr Čech Viktoria Plzeň porazil mistra Moravy SK Slezská Ostrava.¹⁶⁴

3.6.2 Turnaje v západních Čechách

V plzeňském stolním tenise se 30. dubna r. 1933 uskutečnil table – tenisový turnaj o sošku dorostového odboru při župní odborové radě. V semifinále porazil klub D. T. J. Plzeň 4 klub D. T. J. Plzeň 6 a ve finále porazila Plzeň Jednotný svaz 9 : 5.¹⁶⁵

D. T. J. Plzeň vypsala v rámci jubilejních oslav desetiletého trvání odboru házené první turnaj ve stolním tenisu na Plzeňsku. Turnaj se konal v květnu r. 1937 a účastnilo se ho 32 hráčů z jednot Plzeň 1, 4, 6 a 7. Ve dvouhrách se umístil na prvním místě K. Janča, druhý Kullenberg a třetí Kull (všichni tři z klubu Plzeň 1). Čtyřhru vyhrála dvojice Plzák – Michálek před Krajíček – Kull.¹⁶⁶

V r. 1941 zahájil svou sezónu mistr plzeňského kraje D. T. J. Božkov. Stalo se tak v pražské m turnaji „silné čtyřky.“ Hráči jednoty byli ve svém prvním zápase poraženi Sokolem Libeň 5 : 2, ve druhém kole však vyhráli nad Slavií 3 : 2 a skončili na turnaji třetí.¹⁶⁷

¹⁶⁴ Tělocvičný ruch, 1941, 28. 3., s. 22.

¹⁶⁵ Tělocvičný ruch, 1933, 1. 6., s. 122.

¹⁶⁶ Tělocvičný ruch, 1937, 15. 5., s. 2.

¹⁶⁷ Tělocvičný ruch, 1941, 18. 10., s. 38.

4 Obecná charakteristika sportovců 30. let 20. st.

Při hledání odpovědi na otázku, jací byli sportovci 30. let 20. století, se dá odpovědět: nebojácní, odvážní, s pevnou vůlí a odhodláním bojovat za svá sportovní práva.

Charakteristice sportovců 30. let 20. století nahrála událost, která se stala 18. září r. 1927. V Praze se konala všesportovní manifestace pořádaná Československou asociací fotbalovou. Uskutečnila se na protest proti placení neúměrných daní a poplatků, pro nedostatečnou finanční podporu našich sportovních klubů a nedostatečné budování sportovišť. V Praze se sešlo 20 000 mladých lidí, převážně sportovců na zlepšení situace ve sportu v tehdejším Československu.¹⁶⁸

Úkolem této akce nebylo pouze protestovat a upozornit na nedostatky ve sportu. Oddíly ze všech sportovních odvětví ukázaly svou velkou jednotu a sílu, konaly se proto zároveň všesportovní slavnosti v Praze na Strahově. Jednotlivé svazy zde uspořádaly výstavy ze svých sportovních činností. Součástí slavností byly i veslařské závody na Vltavě a mezinárodní zápasy ve fotbalu a pozemním hokeji mezi Československem a Rakouskem. Sportovci se také zúčastnili průvodu Prahou. Je jasné, že celou tuto akci uspořádali a zorganizovali sportovní funkcionáři. V hojném počtu se jí ale zúčastnili řadoví sportovci, kteří byli hrdí na své sportovní umění a zároveň neváhali tento svůj postoj prezentovat a nebojácně stávající vládě předvést sílu sportu a sportovců. Neváhali dát najevo svůj nesouhlas se špatnými sportovními podmínkami. To byli sportovci 30. let- nebojácní, jednotní, odhodlaní bojovat za svá práva a hrdí na to, že jsou sportovci.¹⁶⁹

¹⁶⁸ Sport, 1927, č. 2, s. 3.

¹⁶⁹ Sport, 1927, č. 2, s. 3.

5 Metodika práce

5.1 Cíle a předmět práce

Cílem mé práce je zpracovat souhrnnou historii stolního tenisu v českých zemích v letech 1920 – 1945. Tento záměr jsem se pokusil splnit ve dvou krocích – nejdříve zmapovat historii stolního tenisu v Čechách od r. 1920 do r. 1945 a následně popsat historii stolního tenisu v jednotlivých oblastech našeho území.

V první části textu se snažím o zdokumentování vývoje stolního tenisu v českých zemích od počátku 20. století až do r. 1945, a to s využitím historických pramenů. Zabývám se zde rozvojem tohoto sportu po první světové válce a v období protektorátu. Zaměřuji se na získávání informací o herních podmínkách našich reprezentantů a na sportovní život stolních tenistů obecně.

Druhá část práce se věnuje počátkům hry stolního tenisu v daných oblastech a vývoji klubů v českých zemích.

Východiskem diplomové práce je stručný popis historie stolního tenisu ve světě od konce 19. století. Zmiňuji se zde o tom, jaké měli sportovci podmínky k provozování stolního tenisu a s jakým herním náčiním se v historii hrálo. Popisují vývoj stolního tenisu v Anglii a ve střední Evropě a přibližují úspěchy hráčů i v jednotlivých zemích na mistrovství světa .

Předmět práce je z hlediska obsahu zaměřen na zmapování historického vývoje sportovních organizací a klubů stolního tenisu. Z hlediska územního je předmět práce vymezen jako vývoj stolního tenisu v českých zemích, a to jak v souhrnu, tak i v jeho regionech. Z časového hlediska je předmět práce ohraničen obdobím 1920 - 1945.

5.2 Metody práce

Získávání informací a faktů na dané téma jsem prováděl přímou metodou prostřednictvím sekundárních pramenů (časopisy, novinové články) a primárních pramenů (informace vydávané ČsTTA). Vyhledával jsem příslušné podklady a zaznamenával si bližší údaje, které souvisely s mým tématem. Jednotlivé informace jsem vyhodnotil a poté je uspořádal do souvislého celku. Tím jsem získal stručný pohled na vývoj stolního tenisu v období 1920 – 1945.

V kapitole, která se zabývá stolním tenisem ve světě, jsem použil pouze

sekundární prameny. V kapitole, jež popisuje stolní tenis v českých zemích, jsem aplikoval jak prameny sekundární, tak i prameny primární.

Při zpracovávání historie stolního tenisu jsem byl nucen z důvodu malého množství získaných pramenů použít především nepřímou metodu.

Při zpracování charakteristiky sportovců 30. let dvacátého století jsem pracoval s teoretickou metodou dedukce.

V obecné charakteristice stolního tenisu ve světě a v českých zemích jsem se rozhodl pro užití diachronního přístupu. Synchronním přístupem jsem se zabýval při získávání historických informací o jednotlivých českých oblastech.

Z dalších historických metod jsem použil metodu historicko - srovnávací (metodu komparativní). Tuto metodu jsem uplatnil v „Historii stolního tenisu v českých zemích v letech 1920 – 1945“. Zde jsem popsal a srovnal celkem 4 etapy vzniku a vývoje stolního tenisu v českých zemích.

5.3 Rozbor literatury

O historii stolního tenisu v českých zemích bylo napsáno několik prací, které nebyly vydány knižně, ale většinou byly otištěny v oficiálních časopisech ústředí tohoto sportu, v programech mistrovství světa pořádaných v Československu nebo vycházely v denním tisku na pokračování. Autory byly převážně bývalí reprezentanti a pozdější funkcionáři stolního tenisu (O. Papež, A. Maleček, H. Pivec, I. Andreadis a další). První zprávy o stolním tenise v našich zemích jsou v časopise *Sport a hry* z r. 1902. Zde se objevuje první zmínka o stolním tenisu u nás a o turnaji z r. 1902.

Vzhledem k tomu, že diplomová práce je zaměřena na historii sportu, nebylo možné čerpat jen ze současné literatury. Bylo potřeba získat materiály vzniklé v období, které zachycuje tato práce.

Zásadní publikací diplomové práce je kniha *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu* od prof. Dr. E. Bosáka a kol. Zde jsem se při studiu zaměřil na vznik stolního tenisu na začátku 20. století. Díky výše uvedenu textu jsem mohl přiblížit vznik českých klubů a mezinárodní table – tenisové federace (I. T. T. F), zpracovat první období rozvoje hry (1925 -1939), organizaci stolního tenisu a přiblížit i úspěchy našich hráčů na mistrovství světa.

Další knihou, která byla nezbytná pro zpracování práce, je kniha od Vladimíra Slobodziana - *80 let československého stolního tenisu*. Pomocí této knihy jsem popsal

zrod stolního tenisu a první užití hry ve světě, analyzoval jsem vývoj stolního tenisu v období protektorátu u nás, vznik prvních klubů, pořádaná mistrovství v Praze a začátek prvních českých pravidel tohoto sportu. V přílohách jsem použil tabulku mistrů československého stolního tenisu v jednotlivých soutěžích (1926 – 1945).

Z velké části jsem rovněž čerpal z časopisů a novinových článků. Nejvíce jsem pracoval s údaji v časopisech *Rekord* (1933 - 1934) a *Tělocvičný ruch* (1933 – 1941). V časopisu *Rekord* jsou zveřejněny informace o stolním tenisu na Moravě, v Praze a v severních Čechách. Jsou zde popsány nejen soutěže konané v těchto oblastech (mistrovství, turnaje, zápasy), ale i jejich jednotlivé výsledky. Časopis *Tělocvičný ruch* (1933 – 1941) uvádí informace o soutěžích jak na Moravě, v Praze, v severních Čechách, tak i ve východních, západních a jižních Čechách. Informace dokládají pořádaná mistrovství, turnaje a přebory krajů a okresů v daných oblastech.

Další cenné zdroje literatury představují publikace z Jihočeské vědecké knihovny a ze Státního archivu v Českých Budějovicích – např. noviny *Zprávy z českého jihu* (1932, 1933) a *Jihočeský sportovní týdeník* (1931, 1932, 1934). Zde jsem objevil údaje o jihočeském stolním tenisu – o klubech (SK Lužničan Veselí nad Lužnicí, SK Jindřichův Hradec, YMCA České Budějovice) a utkáních (turnaje, mistrovství)..

Jako zdroj poznání slouží archivní fondy z Národního muzea v Praze, fondy ze Státní vědecké knihovny a archivní fondy Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích. Zde jsem nejvíce využíval studijní materiál z dobových časopisů (*Stolní tenis*, *Sport*, *Sport a hry*, *Star*, *Studentský časopis*) a novin (*Národní osvobození*, *Nedělní list*, *Polední list*, *Pondělní list*, *Jihočeské slovo*). Na základě časopisu *Sport* (1927) jsem charakterizoval sportovce 30. let 20. století. Poukázal jsem na charakter sportovců dané doby a tím i připodobnil toto období. Z časopisu *Stolní tenis* (1940 – 1962) jsem použil informace o soutěžích ve stolním tenise v jednotlivých oblastech Čech.

Řadu dat přinesl tištěný *Program 10. mistrovství světa v table – tenisu od ing. Papeže* (bývalý předseda ČsTTA) z fondu Národního muzea v Praze. Přibližuje nám mistrovské soutěže zvané Swaythling Cup a Marcell Corbillon Cup a ukazuje prvotní vznik českých klubů. Popisuje vzrůst sportovních klubů, herní náčiní, styl, přijetí ligových soutěží, župní zřízení a další. Rovněž se zabývá organizační strukturou této hry.

Jako velké negativum uvádím skutečnost, že jsem o stolním tenise z let 1920 – 1945 nenalezl žádný vhodný materiál (využíval jsem např. časopis *Star: 1928 - 1937*

noviny *Venkov*), a to pravděpodobně z důvodu, že se v tomto období více prosazoval fotbal, lední hokej a tenis.

6 Závěr

Na začátku své diplomové práce jsem si stanovil cíle, které jsem splnil. První cíl byl zpracovat souhrnnou historii stolního tenisu v Čechách od r. 1920 do r. 1945, druhým cílem bylo popsat historii stolního tenisu v jednotlivých oblastech našeho území. Jako součást diplomové práce jsem vytvořil nástin vývoje stolního tenisu ve světě. Mou snahou bylo charakterizovat prvopočátky ping – pongu, pojmenování, dosud ještě neznámé hry. Popsal jsem rozvoj stolního tenisu v některých zemích, uvedl první soutěže této hry a přiblížil mistrovské soutěže ve Swaythling Cupu a v Corbillon Cupu.

Úkolem první části bylo zaměření se na rozvoj stolního tenisu v Čechách v letech 1920 -1945. Popisoval jsem jednotlivá období tak, jak po sobě následovala. V letech 1920 – 1945 prošel československý stolní tenis značným vývojem - zažil svou největší slávu, ale také éru značných neúspěchů. Nejhorší etapou byl r. 1925. Sportovní úroveň našich závodníků nebyla zrovna na nejlepší pozici, a proto jsme nemohli vyhrávat s technicky vyspělejšími soupeři ze sousedních zemí. Od r. 1926 docházelo v českých zemích k organizačnímu vzrůstu a k zakládání nových klubů, byli jsme úspěšní díky dobrému hernímu stylu. Hráči se začali zúčastňovat místních i mezinárodních soutěží, čímž si zlepšovali svou výkonnost. Na těchto turnajích hráči zjišťovali, jakou techniku používají světoví reprezentanti stolního tenisu, a postupně přejímali jejich styl. Vrchol stolního tenisu na našem území je datován od mistrovství světa v Praze, které se konalo v r. 1932. Dalších 20 let patřili naši hráči k těm nejlepším.

Jako druhý cíl jsem si zvolil charakteristiku vzniku a vývoje stolního tenisu v jednotlivých oblastech na našem území. Zde jsem zmapoval pravděpodobný zrod a rozvoj této hry a odehraná utkání (mistrovské soutěže, turnaje) v daných oblastech. V důsledku toho, že pro tento úkol nebylo mnoho pramenů, zabýval jsem se pouze některými regiony (Morava, Praha, severní, jižní, východní, západní Čechy).

Dodnes nevznikla žádná publikace, která by podrobně shrnula vývoj a historii československého stolního tenisu od jeho počátku až do r. 1945. Důvody jsou jasné - z této doby se dochovalo velice málo informací a dokumentace. Vzhledem k tomu, že jsem se shromažďováním informací zabýval, shledávám, že je tato činnost velice obtížná. Při získávání údajů jsem musel navštívit několik knihoven a čerpat z historických materiálů dlouhé hodiny.

Je velká škoda, že se nedochovalo více z historie této hry, protože málokterý sport se může pochlubit takovými herními úspěchy v minulosti jako právě stolní tenis.

7 Referenční seznam pramenů a literatury

7.1 Archivní fondy

1. archiv Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích
2. archiv Národního muzea v Praze – oddělení dějin tělesné výchovy a sportu
3. archiv Státní vědecké knihovny v Českých Budějovicích
4. archiv Ústřední tělovýchovné knihovny FTVS UK

7.2 Periodika

1. Čsl. Table – Tennis, roč. 1935 – 1937.
2. Jihočeský sportovní týdeník (1932)
3. Národní osvobození (1936 – 1945)
4. Nedělní list, roč. 1938.
5. Polední list, roč. 1941.
6. Pondělní list, roč. 1941.
7. Rekord, roč. 1933 – 1934.
8. Sport (1927)
9. Sport a hry, roč. 1902.
10. Star (1927)
11. Stolní tenis (1940 – 1962)
12. Stolní tenis, roč. 2004 – 2006.
13. Studentský časopis (1933 – 1934)
14. Tělocvičný ruch, roč. 1933 – 1941.
15. Zprávy z českého jihu (1932 – 1933)

7.3 Tištěný pramen

1. Program X. jubilejního mistrovství světa v table – tenisu. Praha, 1936

7.4 Literatura

1. SLOBODZIAN, V. *80 let československého stolního tenisu*. Praha: V. Slobodzian – Spozia, 2005, 243 s. ISBN 80-903622-0-6
2. HUSA, V. *Dějiny Československa*. Praha: Orbis, 1962, 510 s.
3. PÁVEK, F. *Encyklopedie tělesné kultury*. Praha: STN, 1964, 581 s.
4. PERÚTKA, J. *Malá encyklopédia telesnej výchovy a športu*. Bratislava: Šport, 1980, 724 s.
5. KELÉN, Š. *O stolním tenisu*. Beroun: A. Šefl, 1932, 71 s.
6. PIVEC, H. *Padesát let stolního tenisu v Československu*. Praha: Výbor svazu stolního tenisu ÚV ČSTV, 1975, 135 s.
7. BUREŠ, P. a PLICHTA, J. *Sport a tělesná kultura v čsl. republice a cizině*. Praha: Nakladatelství almanachu sportu, 1931, 575 s.
8. PRAŽÁK, M. *Stolní tenis*. Praha: STN, 1955, 52 s.
9. ČSTV. *Stolní tenis: Příručka pro školení trenérů III. třídy*. Praha: STN, 1962, 111 s.
10. BOSÁK, E. a kol. *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, 1969, 351 s.
11. ANDREADIS, I. *Třemi světadíly*. Praha: STN, 1959, 172 s.

7.5 Internetové zdroje

www.ittf.com

www.pingpong.cz/7/tbt/tribune990627.htm

www.plzenak.cz/union/historie-klubu.php

www.sokoldoubravka.cz/historie/hist_st_tenis.html

www.stolnitenis.unas.cz/archiv/historie.html

www.tj.mittal.cz/index.php?clanek=25&PHPSESSID=942a40093d2263dc9ce97ce5c

www.ttc.brandys.tym.cz/Pages/historie.htm

www.wikipedia.cz

8 Seznam zkratek

BŠP - Baťova škola práce

CČS - Církev československá

ČAFC - Český Athletic & Football Club

ČLTK - Český Lawn Tennisový Klub

ČSS – Česká sportovní společnost

ČSST - Český svaz stolního tenisu

ČsTTA - Československá Table – Tennisová Asociace

ČTTK - Český table – tenisový klub

DEHG – Deutsche Hockey Gruppe (Německá hokejová společnost)

DTJ - Dělnická tělocvičná jednota

FPT - Federace proletářské tělovýchovy

JVS - Jihočeský vysokoškolský sport

KST - Klub stolního tenisu

LTC - Lawn Tennis Club

PPC - Ping - Pong Club

PÚŠ - Klub poštovní spořitelny

SOJS – Jednotný svaz soukromých zaměstnanců

TSK - Tenisový sportovní klub

TTC - Table – Tennis Club

TTO – Table – tenisový odbor

VS - Vysokoškolský sport

WAC - Vídeňský atletický klub

YMCA - Young Women's Christian Association

ZPS - Zaměstnanci města Prahy

9 Seznam příloh

Příloha 1: Vítězové MS družstev mužů a žen (Swaythling cup, Corbillon Cup)

Příloha 2: Vítězové mezinárodního mistrovství Československa ve stolním tenise
(1926 – 1945)

Příloha 3: Umístění čl. reprezentantů na mistrovství světa v letech 1926 – 1934

Příloha 4: Mistři čl. stolního tenisu v jednotlivých soutěžích (1926 – 1945)

Příloha 5: Naše nejvýznamnější hráčky stolního tenisu v letech 1920 – 1945

Příloha 6: Naši nejvýznamnější hráči stolního tenisu v letech 1920 – 1945

Příloha 7: Reprezentanti ČSR (1926)

Reprezentanti ČSR (1930)

Příloha 8: Reprezentanti ČSR (1936)

Reprezentantky ČSR (1936)

Příloha č. 1

Vítězové MS družstev mužů a žen (Swaythling cup, Corbillon Cup) (převzato z: SLOBODZIAN, V., 80 let československého stolního tenisu, 2005, s. 229 - 230)

Swaythling Cup

<i>Mad'arsko</i>	1926, 1928, 1929, 1930, 1931, 1933, 1934, 1935, 1938
<i>ČSSR</i>	1932, 1939
<i>Rakousko</i>	1936
<i>U. S. A.</i>	1937

Corbillon Cup

<i>ČSSR</i>	1935, 1936, 1938
<i>Německo</i>	1934, 1939
<i>U. S. A.</i>	1937

Příloha č. 2

Vítězové mezinárodního mistrovství Československa ve stolním tenise (1926 – 1945)

(převzato z: SLOBODZIAN, V., *80 let československého stolního tenisu*, 2005, s. 236)

rok	dvouhra mužů	dvouhra žen
1926	Z. Mechlovits (Maď.)	Stejskalová (ČSR)
1927	P. Flussmann (Rak.)	M. Šmídová (ČSR)
1928	A. Liebster (Rak.)	M. Šmídová (ČSR)
1929	Ch. Bull (Angl.)	E. Metzgerová (Něm.)
1930	J. Bergmann (ČSR)	Klauberová (ČSR)
1931	M. Grobauer (ČSR)	M. Šmídová (ČSR)
1932	M. Szabados (Maď.)	M. Šmídová (ČSR)
1933	V. Petříček (ČSR)	M. Kettnerová (ČSR)
1934	S. Kolář (ČSR)	M. Šmídová (ČSR)
1935	S. Kolář (ČSR)	M. Kettnerová (ČSR)
1936	M. Hamer (ČSR)	V. Votrubcová (ČSR)
1937	H. Hartinger (Rak.)	V. Votrubcová (ČSR)
1938	B. Váňa (ČSR)	G. Pritzi (Rak.)
1939	V. Tereba (ČSR)	V. Votrubcová (ČSR)

Příloha č. 3

Umístění čsl. reprezentantů na mistrovství světa v letech 1926 – 1934

(převzato z: BOSÁK, E. a kol.: *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu, 1969, s. 182 – 184*)

rok	místo	soutěž	umístění	hráči
1926	Londýn	družstva M	6.	Hájek, Heydušek, Kaucký, Maleček
1928	Stockholm	družstva M	6.	Fleischmann, Heller, Maleček, Nikodém
1929	Budapešť	družstva M	5.	Bergmann, Fried, Hájek, Maleček, Nikodém
1930	Berlín	družstva M	3.	Bergmann, Fried, Hájek, Maleček, Nikodém
1931	Budapešť	družstva M	2. – 3.	Kolář, Lauterbach, Maleček, Nikodém Svoboda
		čtyřhra M	3.	Lauterbach – Svoboda
		čtyřhra Ž	3.	Šmídová - Rüsterová
1932	Praha	družstva M	1.	Grobauer, Lauterbach, Kolář, Maleček, Nikodém
		dvouhra Ž	3.	Šmídová
		čtyřhra Ž	2.	Braunová – Šmídová
1933	Baden	družstva M	2.	Blecha, Hamer, Kohn, Kolář, Svoboda
		dvouhra M	2.	Kolář
		čtyřhra Ž	3.	Veselská - Walterová
1934	Paříž	družstva M	2. – 3.	Blecha, Hamer, Kohn, Kolář, Svoboda
		družstva Ž	3.	Kettnerová, Šmídová
		dvouhra Ž	1.	Kettnerová
		čtyřhra M	3.	Hamer - Kohn
		čtyřhra Ž	3.	Kettnerová - Šmídová

Příloha č. 4***Mistři čsl. stolního tenisu v jednotlivých soutěžích (1926 – 1945)***

(převzato z: SLOBODZIAN, V., 80 let československého stolního tenisu, 2005, s. 234)

rok	dvouhra mužů	dvouhra žen	Čtyřhra mužů	Čtyřhra žen
1926/27	B. Hájek	-	-	-
1927/28	A. Maleček	M. Masáková	Maleček-Hájek	Klauberová ml.-Klauberová st.
1928/29	A. Maleček	M. Šmídová	Wachtl-Běhal	Šmídová-Braunová
1929/30	A. Maleček	M. Šmídová	Maleček-Nikodém	Šmídová-Braunová
1930/31	J. Lauterbach	M. Šmídová	Bergman-Běhal	Šmídová-Braunová
1931/32	K. Svoboda	M. Šmídová	-	-
1932/33	M. Hamer	M. Kettnerová	Hamer-Mísař	Šmídová-Braunová
1933/34	M. Hamer	M. Kettnerová	Kolář-Petříček	Šmídová-Koudelová
1934/35	M. Hamer	M. Kettnerová	Kolář-Petříček	Kettnerová-Holoubková
1935/36	A. Šlár	M. Kettnerová	Váňa-Piwetz	Kettnerová-Šmídová
1936/37	B. Váňa	V. Votrubcová	Váňa-Piwetz	Pražáková-Formanová
1938/39	I. Andreadis	V. Votrubcová	Löwy-Šrámek	Votrubcová-Depetrisová
1945/46	I. Andreadis	M. Kettnerová	Váňa-Šlár	Votrubcová-Kettnerová

Příloha č. 5

Naše nejvýznamnější hráčky stolního tenisu v letech 1920 – 1945

(převzato z: SLOBODZIAN, V., 80 let československého stolního tenisu, 2005, s. 16 – 54)

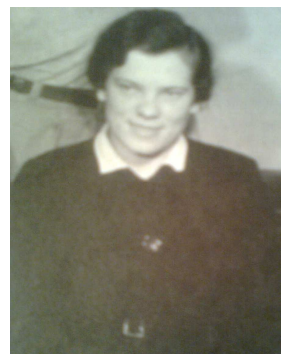
M. Šmídová - Masáková

M. Kettnerová

V. Votrubcová

V. Depetrisová

Příloha č. 6

Naši nejvýznamnější hráči stolního tenisu v letech 1920 – 1945

(převzato z: SLOBODZIAN, V., 80 let československého stolního tenisu, 2005, s. 16 – 54)

V. Tereba

J. Lauterbach

M. Hamer

I. Andreadis

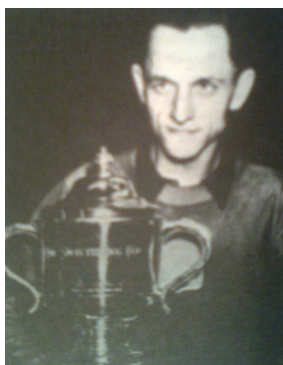
S. Kolář

F. Pivec

B. Váňa

K. Svoboda

Příloha č. 7

Reprezentanti ČSR (1926)

(zleva: J. Kaucký, B. Hájek, Z. Heydušek, A. Maleček)

(převzato z: SLOBODZIAN, V., 80 let československého stolního tenisu, 2005, s. 7)

Reprezentanti ČSR (1930)

(stojící zleva: A. Maleček, B. Nikodém, B. Hájek, M. Fried a Z. Heydušek. sedící zleva: Müller, Papež, Mautberger a Kraus.)

(převzato z: SLOBODZIAN, V., 80 let československého stolního tenisu, 2005, s. 11)

Příloha č. 8

Reprezentanti ČSR (1936)

(stojící zleva: M. Hamer, S. Kolář, F. Pivec, sedící zleva: V. Tereba, V. Braný a B. Váňa)

(převzato z: SLOBODZIAN, V., 80 let československého stolního tenisu, 2005, s. 23)

Reprezentantky ČSR (1936)

(zleva: G. Kleinová, M. Šmídová, M. Kettnerová, V. Votrubcová)

(převzato z: SLOBODZIAN, V. 80 let československého stolního tenisu, 2005, s. 24)

